

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
ДЕПУТАТ ПАРЛАМЕНТА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

2073, Chişinău, bd. Ştefan cel Mare nr.105

2073, Кишинэу, пр. Штефан чел Маре, 105

"21" septembrie 2001

FDC-1 Nr. 1

Biroul Permanent al Parlamentului

Inițiativă legislativă

În conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova, înaintăm Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul Legii privind statutul personalului didactic.

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova:

1. Yessie Rosca (P. Rosca)
2. Riorita Patrașcu / R. Patrașcu
3. Șt. Ștefănescu Șt. Ștefănescu
4. Șt. Zăvesc Șt. Zăvesc
5. Vlad Căbreașcu Vlad Căbreașcu
6. Andrei Ciomășcu Andrei Ciomășcu
7. Yu Glavan Yu Glavan

Apuratai Parlamentului Republicii Moldova D.D.P. Nr. 2622 21. 09 2001

LEGE
privind Statutul personalului didactic

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege.

TITLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. — Prevederile prezentului statut se aplică personalului didactic de predare, didactic auxiliar și de conducere din întregul sistem de învățământ de stat și particular, personalului didactic care îndeplinește funcții de îndrumare și de control, precum și celorlalte categorii de personal didactic, nominalizate în statut.

Art. 2. — Prezenta lege reglementează:

- a) funcțiile, competențele, responsabilitățile, drepturile și obligațiile specifice personalului didactic și didactic auxiliar, precum și ale celui de conducere, de îndrumare și de control;
- b) condițiile și modalitățile de ocupare a posturilor și funcțiilor didactice, didactice auxiliare, a funcțiilor de conducere, de îndrumare și de control, precum și condițiile și modalitățile de eliberare din aceste posturi și funcții, de încetare a activității și de pensionare a personalului didactic și didactic auxiliar;
- c) sistemul de perfecționare și de evaluare;
- d) criteriile de normare și de salarizare, de acordare a distincțiilor și a premiilor, de aplicare a sancțiunilor.

Art. 3. — (1) Personalul didactic cuprinde persoanele din sistemul de învățământ responsabile cu instrucția și educația.

(2) Din personalul didactic pot face parte persoanele care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de lege, care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, o conduită morală conformă deontologiei profesionale și sunt apte din punct de vedere medical pentru îndeplinirea funcției.

Art. 4. — (1) Încadrarea și menținerea într-o funcție didactică sau didactică auxiliară, precum și într-o funcție de conducere, de îndrumare și de control sunt condiționate de prezentarea unui certificat medical, eliberat pe un formular specific elaborat de Ministerul Învățământului împreună cu Ministerul Sănătății. Incompatibilitățile de ordin medical cu funcția didactică sunt stabilite prin protocol între cele două ministere menționate.

(2) Nu pot ocupa posturile menționate la alin. (1) persoanele lipsite de acest drept, pe durata stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare penală.

(3) În situații de inaptitudine profesională de natură psihocomportamentală, conducerea unității sau a instituției de învățământ poate solicita, cu acordul consiliului profesoral sau al consiliului facultății, un nou examen medical complet. Aceeași prevedere se aplică, în mod similar, funcțiilor de conducere, de îndrumare și de control, precum și personalului din unitățile conexe învățământului.

(4) Personalul didactic, didactic auxiliar, de îndrumare, de conducere și de control, care se consideră nedreptățit, poate solicita o expertiză a capacității de muncă.

TITLUL II
Învățământul preuniversitar

CAPITOLUL I
Funcțiile didactice și didactice auxiliare. Condițiile pentru ocuparea acestora

Secțiunea 1
Funcțiile didactice și didactice auxiliare

Art. 5. — (1) Funcțiile didactice sunt:

- a) în învățământul preșcolar: educator/educatoare; institutor/institutoare;
- b) în învățământul primar: învățător/învățătoare; institutor/institutoare;

- c) în învățământul secundar: profesor, profesor-psihopedagog, maestru-instructor;
 - d) în învățământul special și în comisiile de expertiză complexă: educatoare/educator, învățător, învățător itinerant, institutor, profesor, profesor itinerant, profesor de educație specială, profesor-psihopedagog, profesor-psiholog școlar, profesor-logoped, maestru-instructor, învățător-educator, profesor-educator.
- (2) În unitățile conexe învățământului preuniversitar funcțiile didactice sunt:
- a) în casele de copii: educatoare/educator, institutor-educator, învățător-educator, profesor-educator, profesor-logoped, psihopedagog;
 - b) în centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică: profesor-psihopedagog, profesor-psiholog, profesor-sociolog;
 - c) în centrele logopedice interșcolare și în cabinetele școlare: profesor-logoped, cu calificarea în psihopedagogie specială, psihologie sau pedagogie;
 - d) în casele corpului didactic: profesor-metodist, profesor-asociat;
 - e) în cluburile sportive școlare: profesor, antrenor;
 - f) în unitățile cu activități extrașcolare: educator/educatoare, învățător, institutor, profesor, maestru-instructor, antrenor.

Art. 6. — (1) Funcțiile didactice auxiliare sunt:

- a) bibliotecar, documentarist, redactor;
- b) informatician;
- c) laborant;
- d) tehnician;
- e) pedagog școlar;
- f) instructor-animator, instructor de educație extrașcolară;
- g) asistent social;
- h) corepetitor.

(2) Ministerul Învățământului, în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, este autorizat ca, în funcție de dinamica învățământului, să stabilească noi funcții didactice auxiliare.

Secțiunea a 2-a Condițiile pentru ocuparea funcțiilor didactice și didactice auxiliare

Art. 7. — (1) Pentru ocuparea funcțiilor didactice trebuie îndeplinite următoarele condiții de studii:

- a) pentru funcția de educator/educatoare în învățământul preșcolar — absolvirea cu examen de diplomă a liceului pedagogic sau a unei școli echivalente, ori absolvirea cu diplomă de licență sau de absolvire, urmată de un curs în domeniul psihopedagogic și metodic specific;
- b) pentru funcția de învățător — absolvirea cu examen de diplomă a liceului pedagogic, secția pentru învățători, sau a secției educatoare-învățători ori a unei școli echivalente;
- c) pentru funcția de institutor — absolvirea cu examen de diplomă a colegiului universitar pedagogic, a liceului pedagogic sau a unei școli echivalente, urmată de absolvirea unei instituții de învățământ superior de lungă sau de scurtă durată ori de absolvirea cu diplomă de licență sau de absolvire, urmată de un curs specific în domeniul psihopedagogic și metodic;
- d) pentru funcția de profesor în învățământul gimnazial și în învățământul profesional — absolvirea, cu examen de licență ori examen de absolvire, a unei instituții de învățământ superior sau a unui colegiu pedagogic de profilul postului sau absolvirea cu diplomă a cursurilor postuniversitare cu durata de cel puțin un an și jumătate, aprobate în acest scop de Ministerul Învățământului — studii aprofundate, studii academice postuniversitare, studii postuniversitare de specializare, în profilul postului;
- e) pentru funcția de profesor în învățământul liceal și postliceal — absolvirea cu examen de licență a unei instituții de învățământ superior de lungă durată sau echivalentă acesteia, în profilul postului, sau absolvirea cu diplomă a cursurilor postuniversitare cu durata de cel puțin un an și jumătate, aprobate în acest scop de Ministerul Învățământului — studii aprofundate, studii academice postuniversitare, studii postuniversitare de specializare, în profilul postului;
- f) pentru funcția de maestru-instructor — absolvirea cu examen de diplomă a unei școli postliceale în domeniu, precum și efectuarea unui stagiu de cel puțin 3 ani în domeniu.

(2) Pentru ocuparea funcțiilor didactice prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d), în învățământul special trebuie îndeplinite, după caz, condițiile de studii menționate la alin. (1), precum și un stagiu atestat de pregătire teoretică și practică în educația specială.

(3) Pentru ocuparea funcțiilor didactice din unitățile conexe învățământului preuniversitar trebuie îndeplinite, în mod corespunzător, condițiile de studii prevăzute la alin. (1).

(4) Pentru ocuparea funcției de antrenor în cluburile sportive școlare, în palatele și în cluburile copiilor, se cere absolvirea cu diplomă a unui liceu și a unei școli de antrenori ori a unei instituții de învățământ postliceal sau superior de profil, cu specializarea în ramura de sport.

Art. 8. — Pentru ocuparea funcțiilor didactice auxiliare trebuie îndeplinite următoarele condiții de studii:

- a) pentru funcția de bibliotecar, de documentarist și de redactor — absolvirea cu examen de diplomă a unei instituții de învățământ, secția de biblioteconomie, sau a altor instituții de învățământ ai căror absolvenți au studiat în timpul școlarizării disciplinele de profil din domeniul biblioteconomiei; pot ocupa funcția de bibliotecar, de documentarist sau de redactor și alți absolvenți ai învățământului superior, postliceal sau liceal cu diplomă, pe perioadă determinată, dacă au urmat un curs de inițiere în domeniu;
- b) pentru funcția de informatician — absolvirea cu diplomă a unei instituții de învățământ superior sau a unei unități de învățământ preuniversitar, de profil;
- c) pentru funcția de laborant și de tehnician — absolvirea cu examen de diplomă, în profilul postului, a unei școli postliceale sau a liceului, urmată de un curs de inițiere în domeniu, în condițiile stabilite de Ministerul Învățământului;
- d) pentru funcția de pedagog școlar — absolvirea liceului cu examen de bacalaureat;
- e) pentru funcția de instructor-animator — absolvirea cu diplomă a unei instituții de învățământ superior, a unei școli postliceale, a unui liceu pedagogic sau a echivalentului acestuia, ori a altui liceu și absolvirea cursurilor speciale pentru obținerea atestatului de aptitudini pentru această funcție;
- f) pentru funcția de instructor de educație extrașcolară absolvirea unui liceu sau liceu pedagogic, cu diplomă de bacalaureat;
- g) pentru funcția de asistent social — absolvirea unei instituții de învățământ superior de profil, de lungă sau de scurtă durată, cu examen de licență sau de absolvire, sau a unei școli sanitare postliceale ori a unei școli postliceale de conducători puericultori;
- h) pentru funcția de corepetitor — absolvirea unei instituții de învățământ superior de profil, de lungă sau de scurtă durată, ori a unui liceu de specialitate.

Secțiunea a 3-a

Ocuparea și eliberarea posturilor didactice și didactice auxiliare

Art. 9. — (1) Posturile didactice pot fi ocupate cu personal titular, asociat sau suplinitor. Personalul didactic titular și cel asociat trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 7 și 8.

(2) Posturile didactice se ocupă prin concurs. Concursul constă în probe scrise, la angajarea titularilor, din probe scrise sau orale, la angajarea suplinitorilor, din interviu și din prezentarea unui curriculum vitae, la angajarea personalului didactic asociat. Concursurile se organizează în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului învățământului, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 13.

(3) Coordonarea metodologică a concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice declarate vacante în învățământul de stat este asigurată de Ministerul Învățământului, iar organizarea și desfășurarea acestora, de către direcțiile de învățământ, precum și de către unitățile de învățământ preuniversitar reprezentative, stabilite de Ministerul Învățământului.

(4) Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice în învățământul particular se organizează de către unitatea școlară respectivă, în conformitate cu prevederile alin. (2).

Art. 10. — (1) Ordinea ocupării posturilor didactice din învățământul de stat este:

- a) pretransferarea personalului didactic, la cerere, în aceeași localitate sau în localitatea unde își are domiciliul, în limitele aceluiași regim de mediu, în unități de învățământ echivalente sau într-o treaptă inferioară de învățământ, respectând prevederile art. 7 și ale art. 13 alin. (5), care se aplică în mod corespunzător; dacă postul este solicitat de două sau mai multe persoane, se organizează concurs;
- b) transferarea personalului didactic titular disponibilizat prin restrângere de activitate sau prin desființarea unor unități școlare; transferul se efectuează în unități școlare echivalente sau într-o treaptă inferioară de învățământ, în specialitate, în limitele aceluiași regim de mediu, rural sau urban, ori din mediul urban în mediul rural;
- c) detașarea în interesul învățământului, prin concurs specific;

- d) ocuparea, prin concurs, a posturilor declarate vacante;
- e) detașarea, la cererea persoanelor interesate, prin concurs specific;
- f) ocuparea, prin concurs, a posturilor rezervate și a posturilor rămase vacante în urma operațiunilor prevăzute la lit. a)–e), prin suplینire, prin cumul sau prin plata cu ora, de către personal suplینitor, titular sau asociat.

(2) Anual, posturile declarate vacante din învățământul preuniversitar de stat și particular se aduc la cunoștință persoanelor interesate, cu cel puțin 30 de zile înainte de concursul. prin publicare în presa centrală, locală și prin afișare la direcțiile de învățământ și la unitățile de învățământ respective.

(3) Calendarul activităților prevăzute la alin. (1) și (2), tematica și condițiile de concurs se fac publice în fiecare an școlar, până la 15 noiembrie.

Art. 11. — (1) Lucrările privitoare la mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar de stat sunt coordonate de o comisie, numită de directorul general al direcției de învățământ, având ca președinte un directorul general adjunct. Componența comisiei și atribuțiile acesteia se stabilesc prin regulament aprobat de ministrul învățământului.

(2) Subiectele pentru probele scrise la concursurile organizate de direcțiile de învățământ se stabilesc de Ministerul Învățământului. Subiectele pentru concursurile organizate de unitățile de învățământ particulare, autorizate provizoriu sau acreditate, se stabilesc de către acestea.

(3) La concursurile organizate de direcțiile de învățământ, lucrările scrise pentru ocuparea posturilor vacante din învățământul preuniversitar de stat se evaluează de comisii, pe specialități, instituite la nivelul centrului universitar responsabil cu perfecționarea personalului din județele arondate.

(4) La concursurile organizate de unitățile de învățământ, lucrările scrise pentru ocuparea posturilor vacante din învățământul preuniversitar de stat sau particular se evaluează de comisii, pe specialități, instituite la nivelul unității școlare respective.

(5) În învățământul de stat, validarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice se face de către direcția de învățământ. Angajarea pe post se face prin dispoziție a directorului general al direcției de învățământ. În învățământul particular, validarea concursurilor și angajarea pe post se fac de către conducerea unității și se comunică în scris direcției de învățământ.

(6) Reprezentanții sindicatelor recunoscute la nivel național au drept de acces la documentele comisiei prevăzute la alin. (1), după finalizarea acestora.

(7) Cheltuielile pentru lucrările concursurilor sunt suportate de către organizatori.

Art. 12. — (1) Contestațiile privind rezultatele concursului pentru ocuparea posturilor didactice vacante în învățământul de stat se adresează direcției de învățământ, în termen de 10 zile de la comunicarea rezultatelor.

(2) Contestațiile se soluționează prin reevaluarea lucrărilor în cauză de către o comisie stabilită de rectorul instituției de învățământ superior unde a fost făcută evaluarea lucrărilor. Din această comisie nu pot face parte persoanele care au asigurat corectarea la concurs a lucrărilor. Hotărârea acestei comisii este definitivă.

(3) Contestațiile privind rezultatele concursului în învățământul particular se adresează unității organizatoare. Comisia care le va analiza va fi alcătuită din alți membri decât cei care au corectat în concurs lucrările în cauză. Hotărârea comisiei de contestații este definitivă.

Art. 13. — (1) Prin restrângere de activitate se înțelege situația în care postul de educatoare, învățător, institutor și învățător-educator nu se mai încadrează în sistemul de normare privind efectivele de preșcolari sau de elevi prevăzute de lege.

(2) Direcția de învățământ are obligația de a face publică, prin afișare la direcție și la unitățile de învățământ vizate, lista posturilor supuse restrângerii de activitate, cu cel puțin 30 de zile înainte de declanșării procedurilor prevăzute la alin. (4) și (5).

(3) În cazul profesorilor și al maiștrilor-instructori, restrângerea activității constă în diminuarea numărului de ore sub nivelul unei jumătăți de normă, fără posibilități de completare, în aceeași școală sau într-o școală apropiată, cu ore de specialitate sau de specialități înrudite, care pot fi predate de cadrul didactic în cauză.

(4) În cazul restrângerii activității unei unități de învățământ, se renunță, în ordine, la:

- a) activitatea prestată prin cumul, prin plata cu ora sau prin suplینire;
- b) activitatea prestată de personalul didactic care îndeplinește condițiile legale de pensionare;
- c) activitatea prestată de personalul didactic care solicită plecarea din unitate pe motivul restrângerii postului în specialitate.

(5) În cazul în care restrângerea de activitate vizează două sau mai multe persoane de aceeași specialitate, în afara situației prevăzute la alin. (3), se procedează la evaluare obiectivă sau la organizarea unui concurs, conform hotărârii consiliului profesoral al unității școlare. Evaluarea, respectiv concursul, este realizată de o

comisie al cărei președinte este inspectorul școlar de specialitate. Evaluarea obiectivă, convertită în punctaj unitar stabilit de Ministerul Învățământului, constă într-o inspecție școlară la clasă, cumulată cu: nivelul studiilor, gradul didactic sau titlul de doctor, media de absolvire, pentru stagiați, progresul școlar al elevilor, activitatea didactico-științifică, lucrări științifice, studii, articole, programe și manuale școlare, material didactic omologat, experimente didactice. Dacă rezultatul evaluării obiective nu conduce la departajare, se aplică, în ordine, următoarele criterii social-umanitare: soț/soție cu domiciliul în localitate, părinți cu domiciliul în localitate, motive de sănătate care nu permit părăsirea localității, soțul/soția să lucreze în învățământ, alte cauze obiective, dovedite cu acte. Concursul se organizează conform prevederilor art. 9. Contestațiile se rezolvă potrivit dispozițiilor art. 12. Reprezentanții sindicatelor recunoscute la nivel național participă, ca observatori, la toate etapele restângerii de activitate.

Art. 14. — (1) Detașarea în interesul învățământului, prevăzută la art. 10 alin. (1) lit. c), se face cu acordul persoanelor solicitate, pentru ocuparea unor posturi din unități de învățământ: grădinițe, școli sau clase constituite din elevi capabili de performanțe, la grupe, inclusiv de preșcolari, sau clase alcătuite din copii cu cerințe speciale de educație, unități-pilot, unități de aplicație, unități deficitare în personal didactic și pentru asigurarea conducerii unităților de învățământ, precum și în funcțiile de îndrumare și de control.

(2) Detașarea personalului titular în învățământ, în posturile menționate la alin. (1), se poate efectua conform legii și cu acordarea drepturilor prevăzute în contractul individual de muncă, supus revizuirii anuale.

(3) Detașarea în posturile didactice prevăzute la alin. (1) poate fi efectuată pe o durată de 1—4 ani, corespunzătoare unui ciclu de învățământ, iar pentru funcțiile de conducere, de îndrumare și de control, până la organizarea concursului, dar nu mai mult de sfârșitul anului școlar respectiv.

(4) Persoana detașată își păstrează calitatea de titular pe postul din unitatea de unde a fost detașată.

(5) Detașarea pe postul didactic rezervat încetează la revenirea titularului pe post.

Art. 15. — Detașarea, la cererea persoanei interesate, se face prin concurs. La medii egale de concurs are prioritate persoana al cărei soț este cadru didactic. Detașarea se face pe o perioadă de cel mult doi ani școlari consecutivi, cu păstrarea calității de titular pe postul și la unitatea de unde a fost detașată.

Art. 16. — (1) Posturile rămase vacante în urma operațiunilor prevăzute la art. 10 lit. a)—e), precum și cele rezervate conform art. 101 se pot ocupa prin concurs de către suplinitorii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 4 și 7, pe o perioadă de cel mult un an școlar, respectiv până la revenirea titularului pe post.

(2) Posturile publicate pentru suplinitoare se ocupă, cu prioritate, de către candidații care au participat la concursul organizat conform art. 10 lit. d), în ordinea mediilor obținute, pe o perioadă de un an școlar.

(3) Posturile prevăzute la alin. (1), rămase vacante după operațiunile menționate la alin. (2), se ocupă printr-un nou concurs organizat de direcția de învățământ, la care pot participa candidații care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege.

(4) Orele rămase neocupate se atribuie de către directorul școlii, prin cumul sau prin plata cu ora, personalului didactic titular, personalului asociat sau cadrelor didactice pensionate.

(5) Personalul didactic titular aflat în concediu fără plată nu poate fi încadrat în activități de suplinitoare, cumul sau plata cu ora.

(6) În mod excepțional, în lipsa personalului didactic calificat, după epuizarea situațiilor prevăzute la alin. (1)—(4), pot fi încadrați, pe o durată de cel mult un an școlar, suplinitori fără studii corespunzătoare, care au absolvit cel puțin liceul, cu diplomă de bacalaureat, și care sunt testați prin interviu și lucrare scrisă, în profilul postului solicitat. Au prioritate persoanele în curs de calificare pentru învățământ, cărora li se asigură continuitatea pe post, dacă acesta nu se ocupă prin concurs, și persoanele care au funcționat în anul precedent cu statut de suplinitori, primind cel puțin calificativul „bine”. Personalul didactic necalificat este obligat să participe periodic la cursuri de inițiere în profilul postului și în metodică predării disciplinei respective, organizate de direcția de învățământ.

Art. 17. — Eliberarea din învățământ a personalului didactic titular, prin transfer în alt sector de activitate sau prin desfășurarea contractului de muncă, se face de către organul care a dispus angajarea, potrivit legii.

Art. 18. — Contestațiile privind mobilitatea personalului didactic, cu excepția prevederilor art. 12, se rezolvă de către consiliul de administrație al direcției de învățământ, cu respectarea dispozițiilor art. 11 alin. (6). Hotărârile acestuia sunt definitive și pot fi atacate numai prin procedurile contenciosului administrativ.

Art. 19. — (1) Personalul didactic auxiliar din învățământ se angajează prin concurs, potrivit prevederilor art. 8.

- (2) Angajarea și eliberarea din funcție a personalului didactic auxiliar în unitățile de învățământ cu personalitate juridică se fac de către directorul unității, cu aprobarea consiliului de administrație.
- (3) Angajarea și eliberarea din funcție a personalului didactic auxiliar în unitățile de învățământ fără personalitate juridică se fac de către organul ierarhic superior, cu consultarea directorului unității respective.
- (4) Structura și numărul posturilor pentru personalul didactic auxiliar din învățământul de stat se stabilesc de către direcția de învățământ, pe baza criteriilor de normare, elaborate de Ministerul Învățământului, pentru fiecare categorie de personal.
- (5) Eliberarea din învățământ a personalului didactic auxiliar se face conform art. 17.

CAPITOLUL II

Funcțiile de conducere, de îndrumare și de control

Secțiunea 1

Funcțiile de conducere

Art. 20. — (1) Funcțiile de conducere din unitățile de învățământ sunt: director și director adjunct.

(2) Funcțiile de conducere din direcțiile de învățământ sunt: director general al direcției de învățământ și director general adjunct.

(3) Funcțiile de conducere din unitățile conexe ale învățământului preuniversitar se stabilesc potrivit specificului acestora, prin reglementări ale Ministerului Învățământului.

Art. 21. — (1) Funcțiile de director și de director adjunct pot fi ocupate de personalul didactic titular, având cel puțin gradul didactic II și vechime la catedră de cel puțin 5 ani, care se distinge prin calități profesionale, manageriale și morale.

(2) Ocuparea funcțiilor de director și de director adjunct în învățământul de stat se face prin concurs organizat de direcția de învățământ, diferențiat după nivelul unității, care constă în:

- a) curriculum vitae, analiza și evaluarea acestuia;
- b) interviu, prin care se testează și cunoștințele de legislație școlară și de management educațional.

(3) Numirea într-o funcție de conducere în unitățile de învățământ de stat, după concurs, se face pe bază de contract de management educațional, în condițiile legii, de către:

- a) directorul general al direcției de învățământ, pentru directorii din învățământul de stat preșcolar, primar, gimnazial și profesional, pentru directorii adjuncți din învățământul de stat preuniversitar, precum și pentru directorii și directorii adjuncți din unitățile cu activitate extrașcolară și din unitățile conexe subordonate direcției de învățământ;
- b) ministrul învățământului, pentru directorii din învățământul de stat liceal și postliceal, precum și pentru directorii și directorii adjuncți din unitățile direct subordonate Ministerului Învățământului.

(4) Organizarea și desfășurarea concursurilor se reglementează prin metodologii aprobate de ministrul învățământului. (5) În cazul neocupării funcțiilor de director sau de director adjunct, conform prevederilor prezentului articol, directorul general al direcției de învățământ are dreptul de a face numiri cu delegație sau prin detașare, pe o perioadă de cel mult un an școlar, cu posibilitate de revenire după fiecare scoatere la concurs.

(6) Funcțiile de conducere din unitățile de învățământ particular se ocupă prin concurs organizat de unitatea respectivă, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2). Nimirile în aceste funcții sunt de competența organizatorului, cu informarea directorului general al direcției de învățământ.

Art. 22. — (1) În unitățile de învățământ în a căror structură sunt incluse și clase ale învățământului primar sau grupe de învățământ preșcolar, unul dintre directorii adjuncți este, după caz, institutor, învățător sau educatoare.

(2) La unitățile de învățământ, grădinițe sau școli cu clasele I-IV, cu un singur post, cadrul didactic respectiv este și directorul unității.

(3) În unitățile școlare care funcționează numai cu clasele I-IV, unul dintre institutori sau învățători îndeplinește și funcția de director.

Art. 23. — (1) În unitățile distincte de învățământ cu predare în limba unei minorități naționale, funcțiile de conducere se ocupă de personal didactic aparținând acestei minorități sau de personal didactic bun cunoscător al limbii respective.

(2) În unitățile de învățământ cu secții de predare în limba unei minorități naționale, se recomandă ca unul dintre directori să fie și cunoscător al limbii respective.

(3) În unitățile de învățământ prevăzute la alin. (2), cu un singur post de conducere, prin excepție se numește și un director adjunct de la altă secție decât cea din care provine directorul.

(4) Directorii și directorii adjuncți, numiți conform prevederilor prezentului articol, trebuie să fie buni cunoscători ai limbii române.

Art. 24. — (1) Funcția de director general al direcției de învățământ se ocupă prin concurs de către personalul didactic titular, cu diplomă de licență sau echivalentă, care îndeplinește criteriile de competență profesională, managerială și de prestigiu moral, evaluate prin:

- a) curriculum vitae;
- b) calități dovedite în activitatea didactică și în funcții de conducere, de îndrumare și de control, anterioare, în sistemul de învățământ;
- c) titlul de doctor sau gradul didactic I;
- d) interviu în fața unei comisii ministeriale, privind inspecția școlară, legislația școlară, managementul educațional și deontologia profesională.

(2) Funcțiile de director general adjunct al direcției de învățământ și de director al casei corpului didactic se ocupă prin concurs, în conformitate cu prevederile alin. (1).

(3) Comisia ministerială pentru ocuparea funcțiilor de director general al direcției de învățământ și de director general adjunct al direcției de învățământ, numită prin ordin al ministrului învățământului, este alcătuită din 5 membri, dintre care: vice-minstru pentru învățământul preuniversitar, în calitate de președinte; 3 directori generali ai direcției de învățământ din teritoriu și un director din Ministerul Învățământului, cu competențe în domeniu. În comisia de concurs pentru ocuparea funcției de director general adjunct al direcției de învățământ sau de director al casei corpului didactic va fi inclus și directorul general al direcției de învățământ a județului respectiv.

(4) Eventualele contestații la hotărârile comisiei se adresează ministrului învățământului, în termen de 5 zile de la comunicarea rezultatelor concursului. Hotărârea acestuia este definitivă.

(5) Concursul pentru ocuparea funcțiilor de conducere menționate la alin. (1) și (2) se desfășoară la Ministerul Învățământului.

(6) Numirea directorului general al direcției de învățământ, a directorului general adjunct al direcției de învățământ și a directorului casei corpului didactic se face prin ordin al ministrului învățământului.

Secțiunea a 2-a **Funcțiile de îndrumare și de control**

Art. 25. — Funcțiile de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar sunt:

- a) la direcțiile de învățământ: inspector școlar de specialitate, inspector școlar;
- b) la Ministerul Învățământului: inspector general, inspector principal de specialitate, alte funcții stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 26. — (1) Funcțiile de îndrumare și de control din direcțiile de învățământ, prevăzute la art. 25 lit. a), se ocupă prin concurs de către personalul didactic titular în învățământ, cu diplomă de licență sau echivalentă, care îndeplinește criteriile de competență profesională și de moralitate, având cel puțin gradul didactic II și o vechime la catedră, în specialitate, de cel puțin 8 ani.

(2) Funcția de inspector școlar de specialitate pentru învățământul preșcolar și primar se poate ocupa, prin excepție de la reglementările prevăzute la alin. (1) privind condițiile de studii, de către personalul didactic cu pregătire pentru treptele de învățământ menționate, care a desfășurat activități metodice în cadrul liceului pedagogic și al casei corpului didactic ori a condus activități metodice la nivel școlar sau interșcolar.

(3) În județele cu învățământ în limbile minorităților naționale, structura direcțiilor de învățământ cuprinde și un număr corespunzător de inspectori școlari pentru acest învățământ, în condițiile stabilite la alin. (1) și (2).

Art. 27. — Funcțiile de îndrumare și de control din Ministerul Învățământului, prevăzute la art. 25 lit. b), se ocupă prin concurs, cu respectarea condițiilor stabilite la art. 26 alin. (1).

Art. 28. — (1) Concursul pentru ocuparea funcțiilor de îndrumare și de control prevăzute la art. 25 constă în:

- a) curriculum vitae, analiza și evaluarea acestuia;
- b) aprecierea consiliului de administrație din unitatea în care lucrează;
- c) inspecție specială la clasă;
- d) probă practică (asistență la ore, analiză de lecții, întocmirea procesului-verbal de inspecție);
- e) interviu în fața unei comisii de concurs, privind legislația școlară, managementul educațional și

deontologia profesională.

(2) Candidatul la o funcție de îndrumare și de control, prevăzută la art. 25 lit. b), susține și o probă scrisă în profilul postului pentru care candidează.

Art. 29. — (1) Comisia pentru concursul de ocupare a funcțiilor de îndrumare și de control, prevăzute la art. 25 lit. a), este formată din: directorul general al direcției de învățământ — în calitate de președinte; inspectorul principal de specialitate din Ministerul Învățământului sau un delegat al acestui minister; un profesor sau conferențiar universitar din profilul postului sau din departamentul pentru pregătirea personalului didactic, desemnat de rectorul instituției de învățământ superior la care acesta este titular.

(2) Comisia pentru concursul de ocupare a funcțiilor de îndrumare și de control, prevăzute la art. 25 lit. b), este formată din: șeful subdiviziunii în care se află postul scos la concurs — în calitate de președinte; șeful adjunct al subdiviziunii respective; un profesor sau un conferențiar universitar din profilul postului, stabilit de ministrul învățământului.

(3) Contestațiile la hotărârile comisiilor se adresează ministrului învățământului și se soluționează conform art. 24 alin. (4).

Art. 30. — Numirea personalului didactic reușit la concurs, în funcțiile prevăzute la art. 25 lit. a), se face de către directorul general al direcției de învățământ, cu avizul Ministerului Învățământului, iar în funcțiile prevăzute la art. 25 lit. b), prin ordin al ministrului învățământului, în condițiile legii.

Art. 31. — Eliberarea din funcțiile de conducere, prevăzute la art. 20, și din funcțiile de îndrumare și de control, prevăzute la art. 25, se face de către cei care au dispus numirea, în condițiile legii.

CAPITOLUL III

Perfecționarea pregătirii personalului didactic și didactic auxiliar

Art. 32. — (1) Perfecționarea pregătirii personalului didactic se realizează prin forme și programe, în raport cu exigențele învățământului, cu evoluția diferitelor discipline de studiu, cicluri de învățământ și profiluri, precum și în funcție de necesitățile și de interesele de perfecționare a diferitelor categorii de cadre didactice.

(2) Activitatea de perfecționare a personalului didactic este coordonată de Ministerul Învățământului și se realizează în:

- a) instituții de învățământ superior, prin facultăți, departamente și catedre, pentru perfecționarea pregătirii de specialitate a profesorilor;
- b) instituții de învățământ superior, prin departamentele sau catedrele de pregătire a personalului didactic, pentru perfecționarea pregătirii metodice și psihopedagogice a profesorilor;
- c) colegii pedagogice și licee pedagogice, pentru perfecționarea de specialitate, metodică și psihopedagogică a personalului didactic din învățământul preșcolar și primar;
- d) unități de învățământ de profil, pentru maiștri-instructori;
- e) centre, institute și alte forme instituționalizate, pentru pregătirea și perfecționarea personalului de conducere, de îndrumare și de control;

(3) Direcțiile de învățământ împreună cu instituțiile și unitățile prevăzute la alin. (2), asigură organizarea și realizarea perfecționării personalului didactic, potrivit metodologiei Ministerului Învățământului.

(4) Principalele forme de organizare a perfecționării personalului didactic din învățământul preuniversitar sunt:

- a) activități metodico-științifice și psihopedagogice, realizate la nivelul unității de învățământ sau pe grupe de unități (comisii metodice, catedre și cercuri pedagogice);
- b) sesiuni metodico-științifice de comunicări, simpozioane și schimburi de experiență pe probleme de specialitate și psihopedagogice;
- c) stagii periodice de informare științifică de specialitate și în domeniul științelor educației;
- d) forme de perfecționare prin corespondență (învățământ la distanță);
- e) cursuri fără frecvență, organizate de instituții de învățământ superior, combinate cu consultații periodice, potrivit opțiunilor participanților;
- f) cursuri organizate de societăți științifice și de alte organizații profesionale ale personalului didactic;
- g) cursuri de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice sau pentru obținerea definitivării în învățământ ori a gradelor didactice, în conformitate cu prevederile legii;
- h) cursuri de pregătire și de perfecționare pentru personalul de conducere, de îndrumare și de control, potrivit unor programe specifice;
- i) burse de perfecționare și stagii de studiu și de documentare, realizate în țară și în străinătate;

- j) cursuri postuniversitare;
 - k) doctorat.
- (5) Programele de perfecționare cuprind:
- a) informare științifică de specialitate;
 - b) informare pedagogică, psihologică și sociologică;
 - c) informare metodică;
 - d) informare în domeniul legislației generale și școlare;
 - e) activități practice în domeniul specialității.

Art. 33. — (1) Personalul didactic, precum și personalul de conducere, de îndrumare și de control participă, o dată la 5 ani, la un program de perfecționare prevăzut în metodologia menționată la art. 41.

(2) Intervalul prevăzut la alin. (1) poate fi redus în următoarele situații:

- a) când se produc schimbări esențiale la nivelul programelor școlare sau când se introduc noi metode ori tehnologii de instruire și de evaluare;
 - b) la preluarea funcției, pentru personalul de conducere, de îndrumare și de control care nu are pregătire atestată în domeniul managementului educațional;
 - c) la solicitarea consiliului de administrație al școlii sau al direcției de învățământ, în cazul în care se constată lacune în pregătirea științifică, metodică și psihopedagogică a persoanei respective;
 - d) la propria solicitare, cu recomandarea consiliului profesoral.
- (3) Condiția prevăzută la alin. (1) se consideră îndeplinită, dacă persoana în cauză a obținut, în intervalul amintit, definitivarea în învățământ sau un grad didactic.

Art. 34. — (1) Definitivarea în învățământ se poate obține de către personalul didactic de predare care îndeplinește condițiile de studii prevăzute la art. 7 și care are un stagiu de cel puțin 2 ani la catedră, având în această perioadă funcția de bază în învățământ.

(2) Personalul didactic asociat, cu cel puțin 1/2 normă didactică în specialitate, care îndeplinește condițiile de studii prevăzute la art. 7, se poate prezenta la examenul de definitivare în învățământ, după un stagiu efectiv de cel puțin 3 ani la catedră.

(3) Prezentarea la examenul pentru definitivarea în învățământ este obligatorie după 2 ani de la efectuarea stagiului minim prevăzut la alin. (1).

(4) Personalul didactic se poate prezenta la acest examen în trei sesiuni, în cel mult 5 ani. Personalul didactic titular care nu obține definitivarea în învățământ pierde - calitatea de titular și, ca urmare, contractul individual de muncă al acestuia se desface, potrivit legii.

(5) Examenul pentru definitivarea în învățământ constă într-o inspecție școlară specială, precum și în susținerea unor probe scrise și orale care evaluează pregătirea de specialitate, metodică și pedagogică, pe baza unor programe aprobate de Ministerul Învățământului.

(6) Personalului didactic care a obținut definitivarea în învățământ i se recunoaște definitivatul pentru oricare dintre celelalte funcții didactice prevăzute la art. 5, în cazul în care îndeplinește condițiile de studii necesare pentru ocuparea acelor funcții.

(7) Asistenților universitari și preparatorilor universitari cu o vechime la catedră de cel puțin 3 ani, care trec în învățământul preuniversitar, li se acordă, pe baza unei inspecții speciale, definitivarea în învățământ.

(8) Preparatorilor universitari care trec în învățământul preuniversitar li se recunoaște ca stagiu la catedră perioada în care au funcționat în această calitate.

Art. 35. — (1) Gradul didactic II se poate obține de către personalul didactic de predare care are o vechime la catedră de cel puțin 4 ani de la definitivarea în învățământ și care demonstrează competență în activitatea instructiv-educativă, consemnată în fișa de evaluare anuală.

(2) Probele pentru obținerea gradului didactic II constau în:

- a) o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, eșalonate pe parcursul celor 4 ani;
 - b) un test de specialitate și de metodică specialității, cu abordări interdisciplinare și de creativitate, elaborat pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Învățământului, pentru fiecare specialitate în parte;
 - c) o probă orală de pedagogie, pe baza unei programe aprobate de Ministerul Învățământului, care cuprinde și elemente de psihologie și de sociologie educațională.
- (3) Lectorilor universitari/șefilor de lucrări, care au avut funcția de bază în învățământul superior și o vechime la catedră de cel puțin 6 ani, la încadrarea în învățământul preuniversitar li se acordă gradul didactic II, pe baza unei inspecții școlare speciale.

Art. 36. — (1) Gradul didactic I se poate obține de către personalul didactic de predare care are o vechime la catedră de cel puțin 4 ani de la acordarea gradului didactic II, cu rezultate deosebite în activitatea instructiv-educativă și de inovare pedagogică, evidențiate în fișa de evaluare anuală.

(2) Probele pentru obținerea gradului didactic I constau în:

- a) un colocviu de admitere, pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Învățământului, pentru fiecare specialitate în parte;
- b) o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, eșalonate pe parcursul celor 4 ani, toate apreciate cu calificativul maxim;
- c) elaborarea unei lucrări metodico-științifice, sub îndrumarea unui conducător științific stabilit de instituția cu competențe în domeniu;
- d) susținerea lucrării metodico-științifice, în fața comisiei instituite, conform metodologiei Ministerului Învățământului.

Art. 37. — (1) Personalul didactic care a obținut definitivarea în învățământ sau gradul didactic II cu media 10 se poate prezenta, după caz, la examenele pentru gradul II, respectiv gradul I, cu un an mai devreme față de perioada prevăzută de lege.

(2) În cazul în care profesorii au două specialități principale sau o specialitate principală și una secundară, definitivarea în învățământ și gradele didactice II și I pot fi obținute la una dintre cele două specialități, fiind recunoscute pentru oricare dintre specialitățile înscrise pe diplomă.

(3) Personalului didactic de predare, cu diplomă de absolvire a învățământului universitar de scurtă durată, i se recunosc gradele didactice obținute în această calitate și în cazul absolvirii ulterioare cu diplomă de licență a unei instituții de învățământ superior de lungă durată, dacă își desfășoară activitatea în învățământul preșcolar, primar, gimnazial sau profesional.

(4) Personalului didactic de predare, cu diplomă de absolvire a învățământului universitar de scurtă durată, care, ulterior obținerii gradelor didactice în această calitate, a absolvit cu diplomă de licență o instituție de învățământ superior de lungă durată, trecut prin concurs în învățământul liceal sau postliceal, i se recunosc gradele didactice - astfel:

- a) pentru gradul II, dacă promovează proba prevăzută la art. 35 alin. (2) lit. b);
- b) pentru gradul I, dacă promovează proba prevăzută la art. 36 alin. (2) lit. c) și d).

(5) Educatoarele, învățătorilor, institutorilor și maiștrilor-instructori care au obținut gradele didactice II și I și ulterior au absolvit cu diplomă de licență sau de absolvire o instituție de învățământ superior li se recunosc aceste grade, dacă își desfășoară activitatea în învățământul preșcolar, primar, gimnazial sau profesional. Celor angajați prin concurs în învățământul liceal, în calitate de profesori, li se aplică prevederile alin. (4) lit. a) și b).

(6) Educatoarele și învățătorii care au obținut în această calitate grade didactice beneficiază de acestea și după numirea lor ca institutori.

(7) Gradele didactice obținute de maiștrii-instructori în această calitate sunt recunoscute pentru orice treaptă de învățământ preuniversitar în care aceștia își desfășoară activitatea.

(8) Definitivarea în învățământ și gradele didactice se acordă prin ordin al ministrului învățământului.

(9) Personalul didactic care ocupă funcții cu drept de rezervare a catedrei, înscris la gradul II sau la gradul I, trebuie să aibă cel puțin 4 ore de predare săptămânal, în anul în care li se efectuează inspecția școlară specială.

(10) În caz de nepromovare, examenul pentru obținerea gradului didactic II poate fi repetat la un interval de cel puțin 2 ani școlari, iar cel pentru gradul didactic I, la un interval de cel puțin 3 ani școlari.

Art. 38. — (1) Inspecțiile școlare speciale în vederea obținerii definitivării în învățământ și a gradelor didactice se pot efectua de către personalul didactic din instituții de învățământ superior (lectori universitari/șefi de lucrări, conferențieri și profesori), de către profesori din licee pedagogice, de către inspectori școlari, precum și de către alte cadre didactice din învățământul preuniversitar, delegate în acest scop, potrivit metodologiei elaborate de Ministerul Învățământului.

(2) Inspectorii școlari și cadrele didactice delegate pentru a efectua inspecții școlare speciale trebuie să aibă un grad didactic cel puțin egal cu acela pentru care fac inspecția și să fie în specialitatea corespunzătoare.

Art. 39. — Perfecționarea pregătirii personalului didactic auxiliar se realizează, după caz, în casele corpului didactic sau în alte unități stabilite de Ministerul Învățământului.

Art. 40. — Pentru personalul didactic cu funcții de conducere, de îndrumare și de control în învățământul

preuniversitar se organizează stagii de pregătire și de perfecționare în domeniul managementului educațional. La aceste cursuri pot participa și alți membri ai personalului didactic interesați, în limita locurilor stabilite de către organizatori, pe baza unor teste de aptitudini manageriale.

Art. 41. — Modalitățile de organizare, de desfășurare, de evaluare și de finanțare a activităților de perfecționare a pregătirii personalului didactic și de obținere a definitivării și a gradelor didactice sunt stabilite prin metodologia aprobată de Ministerul Învățământului.

CAPITOLUL IV

Norma didactică și condițiile de salarizare a personalului didactic

Secțiunea I

Norma didactică

Art. 42. — (1) Activitatea personalului didactic de predare cuprinde:

- a) activități didactice de predare-învățare, de instruire practică și de evaluare, conform planurilor de învățământ;
- b) activități de pregătire metodico-științifică și activități de educație, complementare procesului de învățământ.

(2) Activitățile concrete, corespunzătoare prevederilor alin. (1), sunt prevăzute în fișa postului, tipizată la nivel național, elaborată de Ministerul Învățământului împreună cu federațiile sindicale din învățământ recunoscute la nivel național și inclusă ca anexă la contractul colectiv de muncă. În fișa individuală a postului sunt incluse activitățile concrete cuprinse la alin. (1) lit. a) și sunt selectate acele activități prevăzute la alin. (1) lit. b) care corespund profilului, specializării și aptitudinilor persoanei care ocupă postul didactic respectiv. Fișa individuală a postului, revizuită anual, constituie anexă la contractul individual de muncă.

(3) Atribuțiile concrete prevăzute la alin. (1) lit. b), cuprinse în fișa individuală a postului, se referă la activități specifice sistemului național de învățământ.

Art. 43. — Norma didactică de predare-învățare, de instruire practică și de evaluare curentă a preșcolarilor și a elevilor în clasă reprezintă numărul de ore corespunzătoare activităților prevăzute la art. 42 alin. (1) lit. a) și se stabilește după cum urmează:

- a) un post de educatoare (institutoare) pentru fiecare grupă de preșcolari sau pentru grupe combinate, în unitățile în care nu se pot constitui grupe separate: la grădinițele cu program prelungit și la cele cu program săptămânal, posturile se normează pe ture;
- b) un post de învățător (institutor) pentru fiecare clasă din învățământul primar sau pentru clase simultane din cadrul acestuia, unde nu se pot constitui clase separate;
- c) 18 ore pe săptămână pentru profesorii din învățământul preuniversitar;
- d) 24 de ore pe săptămână pentru maiștrii-instructori;
- e) pentru personalul didactic din unitățile și clasele învățământului de artă, de educație fizică, precum și din unitățile cu activități extrașcolare și din centrele sau cabinetele de asistență psihopedagogică, norma didactică se stabilește potrivit prevederilor de la lit. a)—d);
- f) pentru personalul didactic din învățământul special și din casele de copii, norma didactică se stabilește astfel: profesori și învățători la predare și profesori pentru activități specifice — terapia tulburărilor de limbaj, educația auditiv-perceptivă compensatorie, ortofonia, labiolectura, orientarea, mobilitatea și educația senzorială, educația vizual-perceptivă compensatorie, psihodiagnoza, orientarea școlară și profesională, psihoterapia și consilierea, cultura fizică medicală, kinetoterapia, educația psihomotrică și altele de acest tip — 16 ore pe săptămână: învățător-educator, institutor-educator, profesor-educator și maestru-instructor — 20 de ore pe săptămână;
- g) pentru personalul didactic din învățământul special integrat, pentru cel din centrele logopedice interșcolare, pentru personalul didactic itinerant, precum și pentru profesorii psihopedagogi din casele de copii, norma didactică este de 16 ore pe săptămână.

Art. 44. — (1) Norma didactică cuprinde ore prevăzute în planurile de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma de licență sau de absolvire. (2) Prin excepție, în norma didactică prevăzută la alin. (1) se pot include și ore de la disciplinele stabilite prin metodologia aprobată de Ministerul Învățământului, cu menținerea drepturilor salariale. (3) În învățământul preșcolar și primar, orele de limbi străine, prevăzute în planurile de învățământ, nu se includ în norma educatoarei, a învățătorului sau a institutorului. Aceste ore pot fi predate de profesori cu

studii superioare de specialitate, fiind incluse în norma acestora, sau prin plata cu ora ori prin cumul.

(4) Orele de limbi străine din învățământul preșcolar și din cel primar pot fi predate, în condițiile alin. (3), și de educatoare, de învățători ori de institutori de la grupa sau clasa respectivă, dacă fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin atestat eliberat de liceul pedagogic pentru limba respectivă, validat de Ministerul Învățământului.

(5) În palatele și în cluburile copiilor, norma didactică cuprinde activitățile prevăzute în planurile de educație corespunzătoare profilurilor cercurilor și atelierelor, aprobate prin regulament de Ministerul Învățământului, în limitele normelor stabilite la art. 43.

Art. 45. — (1) Personalul didactic de predare și de instruire practică, cu o vechime în învățământ de peste 25 de ani, cu gradul didactic I, beneficiază de reducerea normei didactice cu două ore săptămânal, fără diminuarea salariului.

(2) În învățământul gimnazial din mediul rural, unde norma didactică nu se poate constitui conform prevederilor art. 43 și 44, aceasta poate fi diminuată, pentru personalul didactic titular, la 16 ore pe săptămână, fiind constituită din ore de la specializarea sau specializările de bază și din ore de la disciplinele stabilite la art. 44 alin. (2), fără diminuarea salariului.

(3) Activitatea de dirigenție, inclusă în planurile de învățământ, nu se cuprinde în norma didactică de predare, cu excepția situației prevăzute la alin. (2).

Art. 46. — Norma didactică de predare a personalului de conducere din unitățile de învățământ, a personalului de îndrumare și de control se stabilește prin fișa postului, anexă la contractul individual de muncă, cu revizuire anuală, în baza prezentului statut și a normelor metodologice aprobate de Ministerul Învățământului.

Art. 47. — Timpul săptămânal de activitate a personalului didactic auxiliar este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii. Sarcinile acestuia sunt prevăzute în fișa individuală a postului. Prevederile art. 42 se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a 2-a

Condițiile de salarizare a personalului didactic și didactic auxiliar

Art. 48. — (1) Salarizarea personalului didactic și didactic auxiliar se face cu respectarea principiului potrivit căruia învățământul constituie o prioritate națională, ținând seama de responsabilitatea și complexitatea muncii, de pregătirea și experiența profesională, de rolul și importanța activității prestate. Salariul personalului didactic se compune din salariul de bază, stabilit conform legii, și o parte variabilă, constând în adaosuri, sporuri și alte drepturi salariale suplimentare.

(2) Drepturile salariale suplimentare și alte drepturi materiale ale personalului didactic și didactic auxiliar se negociază, în limitele stabilite de lege, în cadrul contractelor colective de muncă dintre administrație și sindicatele din învățământ recunoscute la nivel național, potrivit legii.

Art. 49. — (1) Salarizarea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar se stabilește diferențiat, în raport cu:

- a) funcția și norma didactică îndeplinită;
- b) nivelul studiilor cerute pentru ocuparea funcției didactice, potrivit art. 7;
- c) gradul didactic;
- d) titlul științific;
- e) vechimea recunoscută în învățământ;
- f) calitatea activității instructiv-educative;
- g) predarea disciplinei în mai multe limbi, precum și predarea limbii române în instituțiile de învățământ cu altă limbă de predare;
- h) locul și condițiile specifice în care se desfășoară activitatea.

(2) Personalul didactic calificat conform art. 7, care are reședința sau domiciliul în mediul rural sau în localități izolate, primește o indemnizație de 5—80% din salariu de bază al funcției didactice îndeplinite, în raport cu zona geografică respectivă. Diferențierea pe zone și localități se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Învățământului.

(3) Personalul didactic din casele de copii și din învățământul special beneficiază de o indemnizație de 15% din salariul de bază al funcției îndeplinite, inclusă în salariul de bază.

(4) Personalul didactic prevăzut la art. 44 alin. (4) este salarizat prin plata cu ora, conform prevederilor alin.

(1) și ale art. 43.

(5) Salariul minim în învățământ, calculat pentru o normă didactică, nu va fi mai mic decât coșul minim de consum;

(6) Salarizarea personalului didactic din învățământul de stat se face de la bugetul de stat în mod centralizat.

Art. 50. — (1) Personalul didactic din învățământul preuniversitar beneficiază de tranșele de vechime la salarizare stabilite de lege și de trei tranșe suplimentare, care se acordă la 30, 35 și la peste 40 de ani de activitate în învățământ.

(2) Pentru fiecare dintre tranșele suplimentare de vechime se acordă o creștere a coeficientului de ierarhizare de 1/25 din coeficientul de ierarhizare corespunzător tranșei anterioare de vechime.

(3) Personalul didactic de predare, didactic auxiliar și cel de conducere din unitățile de învățământ, cu performanțe deosebite în inovarea didactică, în pregătirea preșcolarilor sau a elevilor, în pregătirea elevilor distinși la concursuri școlare, faza națională și internațională, precum și cu o vechime de peste 3 ani în învățământ, poate beneficia de gradația de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă pentru 10% din posturile didactice existente la nivelul direcției de învățământ și reprezintă 20% din salariul de bază al funcției sau postului persoanei în cauză. Gradația de merit se include în salariul de bază.

(4) Cele 10 procente prevăzute la alin. (3) se eșalonează în cote anuale de 2,5% în primii 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Procedura de atribuire a gradației de merit, prin concurs, cuprinde următoarele faze:

- a) candidatul întocmește și depune la conducerea unității de învățământ raportul de autoevaluare a activității desfășurate;
- b) consiliul profesoral al unității de învățământ, pe baza dezbaterilor acestui raport, formulează o apreciere sintetică asupra candidatului;
- c) directorul unității școlare transmite direcției de învățământ raportul de autoevaluare, aprecierea consiliului profesoral, precum și propria apreciere: în urma consultării consiliului consultativ de specialitate, inspectorul de specialitate întocmește un raport motivat;
- d) consiliul de administrație al direcției de învățământ primește spre analiză raportul de autoevaluare, aprecierea consiliului profesoral și a directorului unității, precum și raportul motivat al inspectorului de specialitate; hotărârea asupra rezultatului concursului, precum și ponderea pe diferite specialități și unități de învățământ aparține directorului direcției de învățământ;
- e) consiliul de administrație al direcției de învățământ alcătuiește lista candidaților admiși, pe care o înaintează Ministerului Învățământului pentru emiterea ordinului ministrului.

(6) Gradația de merit se atribuie pe o perioadă de 4 ani. Personalul didactic care a beneficiat de gradație de merit poate participa din nou la concurs.

(7) Personalul didactic poate beneficia de salariu de merit, conform prevederilor legale. Numărul salariilor de merit se calculează la totalul posturilor didactice existente la nivelul direcției de învățământ și se distribuie pe unitățile de învățământ, indiferent de numărul cadrelor didactice ale acestora.

(8) Un cadru didactic nu poate beneficia simultan de gradație de merit și de salariu de merit.

(9) Ministerul Învățământului elaborează metodologia și criteriile de acordare a gradației de merit și a salariului de merit, consultând federațiile sindicale din învățământ recunoscute la nivel național.

(10) Personalul didactic din învățământul preuniversitar, care are titlul științific de doctor, este remunerat cu 15% în plus la salariul de bază.

(11) Personalul didactic cu o vechime neîntreruptă în învățământul de peste 10 ani beneficiază de un spor de stabilitate de 15% din salariul de bază, care face parte din acesta.

(12) Personalul didactic beneficiază de premii și de alte drepturi bănești prevăzute de lege și de contractul colectiv de muncă.

(13) Personalul didactic beneficiază, la fiecare tranșă de vechime în învățământ, de un spor de 3% din salariul de bază, pentru suprasolicitare neuropsihică. Acest spor se include în salariul de bază.

Art. 51. — (1) Salarizarea personalului de conducere, de îndrumare și de control din unitățile de învățământ, din direcțiile de învățământ și din Ministerul Învățământului se face prin salariul de bază al funcției didactice, gradului didactic și vechimii recunoscute în învățământ, la care se adaugă o indemnizație calculată la salariul de bază al funcției didactice, după cum urmează:

- a) 15—25% pentru educatoarele, învățătorii sau institutorii care îndeplinesc funcția de director;
- b) 20—25% pentru directorul adjunct de școală sau de liceu;
- c) 25—35% pentru directorul de școală sau de liceu;
- d) 30—40% pentru inspectorul școlar de specialitate;
- e) 25—30% pentru inspectorul școlar;

- f) 25—35% pentru directorul casei corpului didactic;
- g) 35—45% pentru directorul general adjunct al direcției de învățământ;
- h) 45—55% pentru directorul general al direcției de învățământ;
- i) 45—50% pentru inspectorul principal de specialitate sau pentru funcții echivalente în Ministerul Învățământului;
- j) 45—55% pentru inspectorul general sau pentru funcții echivalente în Ministerul Învățământului.

(2) Pentru funcțiile de conducere din unitățile conexe ale învățământului preuniversitar se aplică, în mod corespunzător, procentele menționate la alin. (1) lit. a)—c).

(3) Stabilirea diferențiată a indemnizației de conducere se face în baza unei metodologii aprobate de Ministerul Învățământului. Indemnizația se revizuieste, după caz, anual, în funcție de performanțele manageriale evidențiate prin evaluare obiectivă. Această indemnizație se include în salariul de bază.

(4) Personalul didactic de predare care îndeplinește funcția de diriginte, învățătorii, institutorii și educatoarele primesc o indemnizație de 10% din salariul de bază, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 45 alin. (2) și (3). Aceste indemnizații se includ în salariul de bază.

(5) Personalul didactic desemnat să conducă și să realizeze practica pedagogică pentru pregătirea viitoarelor educatoare și a viitorilor învățători, institutori și profesori beneficiază de un spor de 10—25% din salariul de bază al funcției, calculat în raport cu numărul elevilor sau al studenților practicanți, potrivit regulamentului de practică pedagogică aprobat de Ministerul Învățământului.

(6) Personalul didactic de predare beneficiază de o primă de instalare, o singură dată, la angajarea în învățământ prin concurs, în primii 5 ani de la absolvirea studiilor. Cuantumul acestei prime se stabilește potrivit legii.

(7) Șefii de catedră, de comisii și de colective metodice, de cercuri pedagogice și de consilii consultative de specialitate pot beneficia de sporuri bănești, conform reglementărilor legale.

(8) Personalul didactic poate fi salarizat și prin plata cu ora sau prin cumul, conform prevederilor art. 49 alin. (1). Calculul pentru plata cu ora sau prin cumul se face la norma didactică prevăzută la art. 43. Drepturile salariale provenite din cumul sau din plata cu ora, drepturile bănești cuvenite pentru invenții și inovații, activități productive sau de altă natură, desfășurate în interesul învățământului, se defalcă, în vederea impunerii, pe lunile la care se referă, și se impozitează distinct pentru fiecare activitate, separat de celelalte venituri.

(9) Posturile didactice vacante sau temporar vacante pot fi suplinite, prin cumul sau prin plata cu ora, de către personalul didactic existent, încadrat cu normă maximă, de către cadrele didactice pensionate, precum și de specialiști din alte sectoare de activitate, în condițiile prezentei legi.

(10) Personalul didactic de conducere din unitățile de învățământ, degrevat parțial sau total de norma de predare, poate fi salarizat prin plata cu ora sau prin cumul, fără diminuarea obligațiilor prevăzute în fișa postului, dar nu mai mult de 4—6 ore săptămânal.

(11) Liderii sindicatelor din învățământ, cu drept de rezervare a catedrei, pot fi remunerați prin plata cu ora pentru efectuarea a maximum 4 ore săptămânal.

(12) Salarizarea activităților didactice care nu pot fi normate în posturi didactice se cuantifică în ore fizice și se face prin plata cu ora, în condițiile stabilite de Ministerul Învățământului.

Art. 52. — (1) Evaluarea personalului didactic de predare, a celui auxiliar, de conducere, de îndrumare și de control se face anual, conform fișei de evaluare elaborate de Ministerul Învățământului.

(2) Fișa de evaluare, corelată cu fișa individuală a postului, se notează prin punctaj de la 1 la 100.

(3) Procedura de evaluare se declanșează prin autoevaluare, consemnată în fișa individuală a postului.

(4) Pentru personalul didactic de predare, fișa de evaluare, vizată, după caz, de către șeful de catedră sau de către responsabilul comisiei metodice și de către directorul unității școlare, este analizată în consiliul de administrație, care, în prezența persoanei în cauză, decide asupra punctajului final.

(5) În fișa de evaluare se punctează și activitățile realizate în afara fișei individuale a postului în domeniul învățământului, precum și alte activități solicitate de conducerea unității sau de organele ierarhic superioare.

(6) Fișa de evaluare constituie un document de bază pentru stabilirea drepturilor salariale, pentru promovare și accesul la programele de perfecționare.

TITLUL III Învățământul superior

CAPITOLUL I

Funcțiile didactice și de cercetare. Condițiile pentru ocuparea acestora

Secțiunea 1 Funcțiile didactice și de cercetare

Art. 53. — (1) Funcțiile didactice sunt: preparator universitar, asistent universitar, lector universitar/șef de lucrări, conferențiar universitar, profesor universitar și profesor universitar consultant.

(2) În învățământul superior poate funcționa personal didactic asociat pentru următoarele funcții prevăzute la alin. (1): asistent universitar, lector universitar/șef de lucrări, conferențiar universitar și profesor universitar.

(3) Profesorii din învățământul superior, pensionați pentru munca depusă și limită de vârstă, pot continua, potrivit legii, unele activități didactice și științifice, ca profesori consultanți. Aceștia sunt atestați în această funcție de senatele universitare.

(4) În raport cu necesitățile academice proprii, instituțiile de învățământ superior pot chema la catedră specialiști cu valoare recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, în calitate de profesori asociați invitați, pe o durată determinată.

Art. 54. — (1) Personalul didactic prevăzut la art. 53 desfășoară și activitate de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică, activitate de proiectare și de creație artistică, potrivit specificului.

(2) În catedre, departamente, unități sau în centre de cercetare și microproducție pot funcționa pe posturi distincte și personal de cercetare, personal de cercetare asociat, inclusiv doctoranzi și studenți, precum și alte categorii de personal, potrivit legii. Acestora li se întocmește, după caz, carnet de muncă.

Secțiunea a 2-a Condițiile pentru ocuparea funcțiilor didactice

Art. 55. — (1) Pentru ocuparea funcțiilor didactice menționate la art. 53 se cere absolvirea cu diplomă de licență a unei instituții de învățământ superior sau cu diplomă echivalentă acesteia, ori a unei instituții academice postuniversitare.

(2) Pentru ocuparea funcțiilor didactice de profesor universitar și de conferențiar universitar, candidații trebuie să dețină titlul științific de doctor în ramura de știință corespunzătoare postului sau într-o ramură înrudită. Pentru ocuparea funcției didactice de lector universitar/șef de lucrări, candidații trebuie să fie doctori sau doctoranzi în ramura de știință corespunzătoare postului ori într-o ramură înrudită.

(3) Pentru ocuparea funcției de preparator universitar, se cer îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1) și (8).

(4) Pentru ocuparea funcției de asistent universitar, se cer îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1) și (8), precum și o vechime minimă la catedră de 2 ani în învățământul superior sau în cercetarea științifică de profil, respectiv de 4 ani în învățământul preuniversitar. Pentru candidații care provin din afara învățământului sau a cercetării științifice, se cere o vechime de minimum 5 ani în profilul postului pentru care concurează.

(5) Pentru ocuparea funcției de lector universitar/șef de lucrări, se cer îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1), (2) și (8), precum și:

- a) pentru candidații care provin din învățământul superior sau din cercetarea științifică de profil, o vechime minimă de 6 ani sau de 4 ani, în cazul candidaților care dețin titlul de doctor;
- b) pentru candidații care provin din învățământul preuniversitar, o vechime minimă de 8 ani sau de 6 ani, în cazul candidaților care dețin titlul de doctor;
- c) pentru candidații care provin din afara învățământului sau a cercetării științifice, o vechime minimă de 10 ani sau de 8 ani, în cazul candidaților care dețin titlul de doctor.

(6) Pentru ocuparea funcției de conferențiar universitar sau de profesor universitar se cer îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1), (2) și (8), precum și o vechime minimă la catedră de 9 ani în învățământul superior sau în cercetarea științifică de profil. Pentru candidații care provin din afara învățământului sau a cercetării științifice, se cere o vechime de cel puțin 15 ani de activitate în profilul postului pentru care concurează.

(7) Posturile didactice din învățământul superior pot fi ocupate numai de cetățeni ai Republicii Moldova. Prin excepție, aceste posturi pot fi ocupate cu contract de muncă pe o perioadă determinată și de cetățeni străini, în calitate de personal didactic asociat, conform legii.

(8) Candidatul la ocuparea unui post didactic cu predare în altă limbă decât cea în care și-a făcut studiile superioare susține proba practică sau, după caz, prelegerea publică în limba în care urmează să facă predarea. Această condiție rămâne în vigoare și în cazul în care un cadru didactic este propus, ulterior titularizării prin concurs, să desfășoare activități didactice în altă limbă decât cea în care și-a făcut studiile.

Art. 56. — (1) Candidatul pentru ocuparea unui post didactic de lector universitar/șef de lucrări, de

conferențiar universitar sau de profesor universitar, care provine din afara învățământului superior, trebuie să facă dovada aptitudinilor didactice prin prelegere publică sau prin probe similare, după caz.

(2) Persoanele din învățământul superior care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) și la art. 55 alin. (1), (2) și (8), cu o activitate deosebită în domeniul postului pentru care concurează, demonstrată prin lucrări de specialitate de valoare națională și internațională, pot să se prezinte, cu aprobarea senatului universitar, la concursul pentru ocuparea unui post didactic în învățământul superior, fără îndeplinirea condițiilor de vechime stabilite la art. 55 alin. (6) sau (7), după caz.

Art. 57. — (1) În învățământul superior medical, candidații la concursul pentru ocuparea postului de asistent universitar trebuie să aibă cel puțin titlul de medic rezident, cu o vechime de minimum 3 ani în specialitatea postului. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății.

(2) În învățământul superior medical, la disciplinele cu corespondență în rețeaua Ministerului Sănătății, candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de șef de lucrări, de conferențiar universitar sau de profesor universitar trebuie să aibă și titlul de medic primar.

Secțiunea a 3-a Ocuparea și eliberarea posturilor didactice

Art. 58. — (1) Posturile didactice prevăzute la art. 53 alin. (1) se ocupă prin concurs organizat de instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu. Concursul este valabil numai pentru instituția de învățământ superior respectivă.

(2) Concursul pentru ocuparea posturilor didactice are caracter deschis. La concurs se poate prezenta orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute de prezentul statut.

(3) Comisiile de concurs sunt formate din personal didactic titular din instituția respectivă sau din afara acesteia.

(4) Anunțarea publică a concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice vacante sau transformate se face, de către instituția de învățământ superior, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și cel puțin într-un ziar de circulație națională, precum și prin afișare la sediu, în cel mult 45 de zile de la data începerii semestrului universitar.

(5) Înscrierea la concurs se face în termen de 30 de zile de la data publicării postului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(6) Probele de concurs și conținutul acestora sunt stabilite de catedre sau de departamente. Tematica probelor de concurs, metodologia și programul desfășurării acestuia se pun la dispoziția candidaților o dată cu înscrierea la concurs.

(7) Dosarul de înscriere la concursul pentru ocuparea unui post didactic cuprinde obligatoriu următoarele:

- a) cerere-tip de înscriere;
- b) copii legalizate de pe diploma de bacalaureat sau echivalentă, de pe diploma de licență sau echivalentă, însoțite de foaia matricolă, precum și o adeverință doveditoare a vechimii în muncă;
- c) diploma de doctor în ramura de știință corespunzătoare postului, precum și alte diplome sau titluri științifice ori academice, după caz;
- d) curriculum vitae;
- e) lista lucrărilor publicate, însoțită de câte un exemplar din titlurile reprezentative;
- f) dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 55 și 56, precum și aprobarea senatului universitar, după caz;
- g) alte materiale solicitate de senatul universitar sau prin reglementările Ministerului Învățământului.

(8) Probele de concurs se programează și se susțin o singură dată.

(9) Durata concursului și finalizarea acestuia la nivelul comisiei de concurs se încadrează în 30 de zile de la data încheierii înscrierii.

(10) Finalizarea concursului la nivelul instituției de învățământ superior este obligatorie în termen de 45 de zile de la depunerea raportului comisiei de concurs.

Art. 59. — (1) Concursul pentru ocuparea funcției de preparator universitar sau de asistent universitar constă în probe scrise, orale și practice, specifice postului, stabilite conform art. 58 alin. (6).

(2) Comisia de concurs este formată din șeful catedrei sau din reprezentantul acestuia, în calitate de președinte, și din 2 membri, având funcția didactică de cel puțin lector universitar/șef de lucrări ori funcții superioare din profilul postului.

(3) Comisia de concurs se propune de către șeful catedrei și se aprobă de consiliul facultății.

(4) Rezultatul probelor de concurs se apreciază de către fiecare membru al comisiei prin note de la 10 la 1.

Nota probei reprezintă media aritmetică a acestora. Comisia întocmește, în termen de 5 zile de la susținerea ultimei probe, un raport asupra desfășurării concursului, cu concluzii de recomandare a candidatului care a obținut cea mai mare medie. Pot fi recomandați candidații care au obținut cel puțin media 8 și nici o notă sub 7. Raportul se supune consiliului facultății, de către decan, care aprobă rezultatul concursului prin vot nominal deschis.

(5) Hotărârea consiliului facultății se supune validării senatului universitar, referitor la respectarea criteriilor și a procedurii de concurs.

(6) Numirea pe postul de preparator universitar sau de asistent universitar se face prin decizia rectorului, începând cu prima zi a semestrului următor.

Art. 60. — (1) Concursul pentru ocuparea funcției de lector universitar/șef de lucrări constă în verificarea îndeplinirii condițiilor necesare, prin analiza dosarului de înscriere, precum și din susținerea unei prelegeri publice, în prezența comisiei de concurs. Tema prelegerii se stabilește de către comisie și se anunță candidatului cu 48 de ore înainte de susținere.

(2) Comisia de concurs este formată din șeful catedrei sau al departamentului ori din reprezentantul acestuia, în calitate de președinte, și din 3 membri specialiști în profilul postului, cu funcție didactică de lector universitar/șef de lucrări, conferențiar sau profesor universitar. Comisia de concurs se propune de către șeful catedrei, se aprobă de către consiliul facultății și trebuie să includă cel puțin un conferențiar sau un profesor.

(3) Aprecierea candidatului la concursul pentru ocuparea postului didactic de lector universitar/șef de lucrări se face prin punctaj, în baza unei grile, adaptată specificului catedrei sau departamentului și aprobată de senatul universitar. În raportul comisiei se evaluează activitatea didactică și științifică a candidatului, activitatea extradidactică în interesul învățământului, precum și aprecierea asupra prelegerii publice.

(4) Președintele comisiei de concurs prezintă raportul acesteia în consiliul facultății, nominalizând candidatul cu cele mai bune performanțe. Consiliul facultății aprobă rezultatul concursului prin vot nominal deschis.

(5) Hotărârea consiliului facultății se prezintă de către decan sau de un reprezentant al acestuia și se supune de către rector confirmării senatului universitar cu privire la respectarea criteriilor și procedurii de concurs, care se pronunță prin vot nominal deschis.

(6) Numirea pe postul de lector universitar/șef de lucrări se face prin decizia rectorului, începând cu prima zi a semestrului următor. Numirea lectorului universitar/șefului de lucrări, care este doctorand, se face pentru o perioadă de 4 ani. Numirea devine definitivă, dacă în această perioadă lectorul universitar obține titlul științific de doctor în specialitatea respectivă.

Art. 61. — (1) Concursul pentru ocuparea posturilor de conferențiar universitar sau de profesor universitar constă în verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege, prin analiza dosarului de înscriere la concurs, iar pentru cei care nu provin din învățământul superior, și din susținerea unei prelegeri publice, în fața studenților, în prezența comisiei de concurs. Tema prelegerii se stabilește de către comisie și se anunță candidatului cu 48 de ore înainte de susținere.

(2) Comisia de concurs este formată din decanul facultății sau un reprezentant al acestuia, membru în senatul universitar, în calitate de președinte, din 4 membri, dintre care cel puțin 2 din afara instituției de învățământ superior respective. Comisia de concurs este alcătuită din conferențieri universitari și din profesori universitari, pentru postul de conferențiar universitar, respectiv din profesori universitari, pentru postul de profesor universitar. Comisia de concurs se aprobă de către senatul universitar, la propunerea consiliului facultății.

(3) Aprecierea candidatului la concursul pentru ocuparea postului didactic de conferențiar universitar sau de profesor universitar se face prin punctaj, în baza unei grile adaptate specificului catedrei sau departamentului, aprobată de senatul universitar. Raportul comisiei cuprinde evaluarea activității didactice și a celei științifice a candidatului, activitatea extradidactică în interesul învățământului, precum și aprecierea asupra prelegerii publice.

(4) Președintele comisiei de concurs prezintă raportul acesteia în consiliul facultății, nominalizând candidatul cu cele mai bune performanțe. Consiliul facultății aprobă rezultatul concursului prin vot nominal deschis.

(5) Hotărârea consiliului facultății se prezintă de către decan sau de către un reprezentant al acestuia și se supune de către rector validării senatului universitar cu privire la respectarea criteriilor și a procedurii de concurs, care se pronunță prin vot nominal deschis.

(6) Dosarul de concurs, împreună cu raportul comisiei și cu documentele însoțitoare, se înaintează Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, care, pe baza analizei acestora, se pronunță prin vot nominal deschis, în termen de cel mult 90 de zile. În cazul în care un conferențiar universitar sau profesor universitar susține concurs pentru un post didactic în ace- eași

specialitate și pentru același titlu didactic, dobândit printr-un concurs anterior, nu mai este necesară confirmarea de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare.

(7) În urma ordinului emis de către ministrul învățământului, numirea pe postul de conferențiar universitar, respectiv de profesor universitar, se face prin decizia rectorului, începând cu prima zi a semestrului următor celui în care a avut loc validarea concursului în senatul universitar.

Art. 62. — (1) Contestațiile se adresează, după caz, senatului universitar sau Ministerului Învățământului, în termen de cel mult 10 zile, și se soluționează în termen de cel mult 60 de zile de la data expirării termenului de contestație.

(2) În cazul în care postul scos la concurs nu a fost ocupat, concursul poate fi reluat, cu respectarea procedurii complete.

Art. 63. — Funcțiile și gradele de cercetător științific în rețeaua învățământului superior se obțin potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Art. 64. — (1) Profesorii universitari pensionați pot funcționa în continuare în învățământul superior, în calitate de profesori universitari consultanți, la recomandarea catedrei, cu avizul consiliului facultății și cu aprobarea senatului universitar, obținute prin vot nominal deschis.

(2) Pot fi recomandați pentru ocuparea acestei funcții profesorii universitari care, prin activitatea științifică și pedagogică, s-au remarcat la nivel național și internațional.

(3) Atribuțiile profesorului universitar consultant sunt stabilite de catedră prin fișa individuală a postului.

Art. 65. — (1) Posturile didactice vacante pot fi ocupate temporar, cu reconfirmare anuală, de personal didactic titular din instituția de învățământ superior respectivă sau de personal didactic asociat, prin cumul sau prin plata cu ora.

(2) Ocuparea posturilor didactice vacante cu personal didactic asociat, din afara instituției de învățământ superior, se face prin concurs, organizat la nivelul catedrei sau al departamentului, constând cel puțin în curriculum vitae și interviu.

(3) Metodologia de concurs pentru ocuparea posturilor didactice vacante cu personal didactic asociat se aprobă de senatul universitar.

(4) Angajarea temporară a personalului didactic asociat se face prin decizie a rectorului.

Art. 66. — Angajarea specialiștilor cu valoare recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, în calitate de profesori asociați invitați, se avizează de consiliul departamentului sau al facultății și se aprobă de senatul universitar.

CAPITOLUL II

Conducerea instituțiilor de învățământ superior

Art. 67. — Structurile de conducere în instituția de învățământ superior sunt: senatul universitar, consiliul facultății, consiliul colegiului, consiliul departamentului și biroul catedrei. Prin Carta universitară se pot înființa și alte organisme colective specializate.

Art. 68. — (1) Instituția de învățământ superior este condusă de senatul universitar, prezidat de rector. Fiecare facultate din structura instituției desemnează reprezentanți în senatul universitar, cadre didactice, cercetători și studenți, potrivit legii și Cartei universitare. Decanii facultăților, directorii de departamente și de colegii, direct subordonate instituției de învățământ superior, fac parte de drept din senatul universitar. La ședințele senatului universitar pot participa, ca invitați ai biroului acestuia, reprezentanți ai - sindicatelor din instituția respectivă, precum și orice altă persoană din instituție sau din afara acesteia.

(2) Conducerea operativă a instituției de învățământ superior este asigurată de biroul senatului universitar, alcătuit din rector, în calitate de președinte, prorector/prorectori, secretar științific, director general administrativ și dintr-un reprezentant al studenților sau al organizațiilor studențești legal constituite la nivel de institut, membru al senatului. Membrii biroului senatului universitar, cu excepția directorului general administrativ, sunt aleși pe funcții de senatul universitar. Rectorul poate invita la ședința biroului decani, reprezentanți ai sindicatelor și ai asociațiilor studențești sau orice altă persoană din instituție sau din afara acesteia. Prin Carta universitară, senatul universitar poate include în biroul său decani sau directori de departamente ori de colegii.

Art. 69. — (1) Facultatea este condusă de consiliul facultății, prezidat de decan. Consiliul este ales de comunitatea cadrelor didactice titulare, arondate facultății, și a cercetătorilor științifici cu titlu de doctor din catedrele și din departamentele subordonate facultății. În consiliul facultății, studenții sunt reprezentați în proporție de 1/4 din numărul membrilor acestuia.

(2) În consiliul facultății pot fi alese persoane din toate categoriile de personal didactic titular și de cercetare, cuprinse în statele de funcții.

Art. 70. — Departamentul este condus de consiliu, prezidat de director. Modul de constituire a consiliului departamentului se stabilește prin hotărâre a senatului universitar sau, după caz, a consiliului facultății. Aceleași prevederi se aplică și unităților de cercetare, proiectare, microproducție.

Art. 71. — Catedra, ca unitate structurală de bază a facultății sau a departamentului, funcționează cu cel puțin 15 posturi didactice. Conducerea catedrei este asigurată de biroul catedrei, alcătuit din șeful de catedră și din cel puțin 2 membri aleși dintre cadrele didactice din catedra respectivă. Conducerea operativă revine șefului de catedră. Șeful unei catedre cu mai puțin de 12 posturi didactice ocupate cu personal didactic titular nu beneficiază de indemnizația prevăzută la art. 91 alin. (1) lit. a).

Art. 72. — (1) Structurile și funcțiile de conducere din instituția de învățământ superior sunt alese prin vot secret pe o perioadă de 4 ani, conform Cartei universitare și în condițiile legii. Cadrele didactice din aceste structuri și funcții trebuie să fie titulare în instituția de învățământ superior respectivă. Orice discriminare privind alegerea în structurile și în funcțiile de conducere este interzisă. În cazul eliberării unui loc în funcțiile de conducere, se procedează la alegeri parțiale, potrivit Cartei universitare. Aceeași prevedere se aplică și în situația descompletării cu mai mult de 1/3 a structurilor de conducere.

(2) Funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament, de director de colegiu sau de unitate de cercetare, proiectare, microproducție și de șef de catedră nu se cumulează. Aceste funcții pot fi ocupate numai de profesori universitari sau de conferențieri universitari titulari.

(3) O persoană nu poate ocupa funcția de rector mai mult de două mandate succesive. Aceeași prevedere se aplică și pentru funcția de decan.

(4) Numărul de prorectori și de prodecani din instituțiile de învățământ superior de stat se stabilește în funcție de numărul de studenți și de domeniul de învățământ, conform normelor unitare de structură, aprobate de ministrul învățământului.

(5) Atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin Carta universitară a instituției, potrivit legii. Hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor, cu excepția prevederilor de la art. 74 alin. (3), se iau cu votul majorității membrilor prezenți, dacă numărul lor reprezintă cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor. Membrii acestor structuri de conducere au drept de vot deliberativ egal.

Art. 73. — În senatele universitare și în consiliile facultăților, la votul pentru ocuparea sau eliberarea posturilor didactice participă numai cadrele didactice.

Art. 74. — (1) Funcțiile de conducere din instituția de învățământ superior, cu excepția rectorului, se confirmă de senatul universitar. Rectorul, ales de senatul universitar, se confirmă prin ordin al ministrului învățământului. În caz de neconfirmare, se aplică în mod corespunzător prevederile alin. (3) din prezentul articol.

(2) Persoana aflată într-o funcție de conducere poate fi revocată din funcție prin procedura folosită pentru alegere, la inițiativa unei treimi din numărul total al electorilor. Audierea persoanei respective este obligatorie.

(3) Ministrul învățământului îl poate suspenda din funcție pe rectorul unei instituții de învățământ superior de stat sau particulare, acreditate sau autorizate provizoriu. Suspendarea, temeinic justificată în scris, se aduce la cunoștință senatului universitar, care are obligația de a valida sau de a invalida această decizie în termen de 30 de zile. Se consideră invalidare, având drept consecință menținerea persoanei respective în funcția de rector, dacă votează împotriva suspendării cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor senatului universitar. În caz contrar, se declanșează procedura de alegere a noului rector. Procedura de suspendare nu se poate declanșa în perioada vacanțelor universitare.

(4) Postul de director general administrativ se ocupă prin concurs, organizat de instituția de învățământ superior. Președintele comisiei de concurs este rectorul instituției. Din comisie face parte, în mod obligatoriu, un reprezentant al Ministerului Învățământului. Validarea concursului se face de senatul universitar, iar

numirea pe post, de către rector.

CAPITOLUL III

Perfecționarea pregătirii personalului didactic și didactic auxiliar

Art. 75. — Perfecționarea pregătirii personalului didactic din învățământul superior se realizează, în principal, prin:

- a) programe de documentare și schimburi de experiență la nivel național și internațional;
- b) programe de specializare și de cooperare interuniversitară, în țară și în străinătate;
- c) învățământ postuniversitar, organizat potrivit legii;
- c) programe de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, realizate în țară sau prin cooperare internațională;
- d) inovare educațională, creație științifică, tehnică și artistică.

Art. 76. — Perfecționarea pregătirii personalului didactic auxiliar se realizează în cadrul unui sistem de grade profesionale, pe baza unei metodologii specifice, aprobată de ministrul învățământului. Formele de perfecționare, prevăzute la art. 75, pot fi utilizate, după caz, și pentru perfecționarea personalului didactic auxiliar.

Art. 77. — Finanțarea activităților de perfecționare a pregătirii personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul superior de stat este asigurată de Ministerul Învățământului prin bugetele repartizate instituțiilor de învățământ. Fondurile repartizate pot fi suplimentate prin contribuții ale agenților economici interesați, din fondurile unor organisme științifice, precum și prin sponsorizări interne sau internaționale, potrivit legii.

Art. 78. — Evaluarea activității de perfecționare se face de către catedră, departament sau de alte structuri instituționale, potrivit criteriilor stabilite în Carta universitară.

CAPITOLUL IV

Norma didactică și condițiile de salarizare a personalului didactic

Secțiunea I

Norma didactică și de cercetare

Art. 79. — (1) În atribuțiile personalului didactic din învățământul superior intră:

- a) activități didactice de predare, de seminarizare și lucrări practice, de instruire practică și de evaluare, conform planurilor de învățământ și programelor analitice;
- b) activități de pregătire științifică și metodică și alte activități în interesul învățământului;
- c) activități de cercetare științifică, de dezvoltare tehnologică, activități de proiectare și creație artistică, potrivit specificului.

(2) Activitățile corespunzătoare menționate la alin. (1) sunt prevăzute în fișa postului, tipizată la nivel național. Fișa, elaborată de Ministerul Învățământului împreună cu federațiile sindicale din învățământul superior, pe baza propunerilor senatelor universitare, constituie anexă la contractul colectiv de muncă.

(3) Fișa individuală a postului nominalizează activitățile din fișa tipizată, stabilite, cu acordul cadrului didactic, de catedră sau de către departament. Fișa individuală, revizuită în fiecare an universitar, constituie anexă la contractul individual de muncă.

Art. 80. — (1) Norma didactică, potrivit art. 79 alin. (1) lit. a), poate cuprinde:

- a) activități de predare;
- b) activități de seminar, proiecte de an, lucrări practice și de laborator;
- c) îndrumare de proiecte, de lucrări de licență și de absolvire, de practică pedagogică, productivă și de cercetare științifică;
- d) îndrumarea doctoranzilor în stagiul;
- e) conducere de disertații;
- f) conducerea activităților didactico-artistice sau sportive;
- g) activități de evaluare;
- h) consultații, îndrumarea cercurilor științifice studențești, a studenților în cadrul sistemului de credite transferabile, participarea la consilii și în comisii în interesul învățământului.

(2) Norma didactică săptămânală în învățământul superior se cuantifică în ore convenționale. Această normă este de cel mult 16 ore săptămânal, reprezentând activități prevăzute la alin. (1).

(3) Norma didactică se stabilește conform planului de învățământ și se calculează ca normă medie săptămânală, indiferent de perioada anului universitar în care este efectuată. Norma medie săptămânală se stabilește prin împărțirea numărului de ore convenționale din fișa individuală a postului la numărul de săptămâni înscris în planul de învățământ, pentru activitatea didactică de predare și de seminarizare din întregul an universitar.

(4) Ora convențională este ora didactică de seminar, de laborator, de lucrări practice sau de activități similare acestora, din învățământul universitar.

(5) În învățământul universitar, ora de curs reprezintă 2 ore convenționale.

(6) În învățământul postuniversitar, inclusiv în cel de perfecționare a personalului didactic, precum și în învățământul universitar cu predare integrală în limbi de circulație internațională, ora de curs reprezintă 2,5 ore convenționale, iar ora de seminar sau de activități similare acestea reprezintă 1,5 ore convenționale. Pentru conducătorii de doctorat, se normează 0,5 ore convenționale săptămânal, pentru fiecare doctorand în stagiu.

(7) Pentru cadrele didactice care desfășoară activități în departamente sau în secții cu predare într-o limbă de circulație internațională, în învățământul universitar, norma didactică se calculează potrivit alin. (6). Fac excepție de la această prevedere cadrele didactice care predau o limbă de circulație internațională, pentru care se aplică prevederile alin. (4) și (5).

(8) Activitățile de evaluare prevăzute la alin. (1) lit. g), cuprinse în norma didactică, se cuantifică în ore convenționale, printr-o metodologie aprobată de senatul universitar, în funcție de profil și de specializare.

Art. 81. — (1) Norma didactică săptămânală medie, calculată în ore convenționale, pentru activitățile prevăzute la art. 80 alin. (1) lit. a)—f) se stabilește după cum urmează:

a) profesor universitar: 5—7 ore, dintre care cel puțin 4 ore convenționale de curs;

b) conferențiar universitar: 7—9 ore, dintre care cel puțin 4 ore convenționale de curs;

c) lector universitar/șef de lucrări: 9—11 ore, dintre care cel puțin 2 ore convenționale de curs;

d) asistent universitar: 10—11 ore, cuprinzând activități menționate la art. 80 alin. (1) lit. b) și c);

e) preparator universitar: 4—6 ore, cuprinzând activități menționate la art. 80 alin. (1) lit. b) și c); preparatorul universitar va efectua săptămânal 6 ore de asistență.

(2) Prin excepție, norma personalului didactic prevăzut la alin. (1) lit. a)—c), care, datorită specificului disciplinelor, nu are în structura postului ore de curs, se majorează cu 2 ore convenționale. Norma personalului didactic care nu desfășoară activități de cercetare științifică sau echivalentă acestea se majorează cu până la 4 ore convenționale, fără a depăși 15 ore convenționale. Aceste excepții se aprobă de consiliul facultății.

(3) Norma asistentului universitar cu titlul științific de doctor poate cuprinde, cel mult, 2 ore convenționale de curs.

(4) În situația în care norma didactică nu poate fi alcătuită conform alin. (1)—(3), aceasta se completează cu activități de cercetare științifică, la propunerea șefului de catedră, cu acordul consiliului facultății. Diminuarea normei didactice este de cel mult 1/2 din norma respectivă, iar ora de cercetare este echivalentă cu 0,5 ore convenționale. Cadrul didactic își menține calitatea de titular în funcția didactică obținută prin concurs.

(5) Cadrele didactice titulare, a căror normă didactică nu poate fi constituită conform prevederilor alin. (1)—(4), pot fi trecute temporar, la cererea acestora, cu normă integrală de cercetare științifică finanțată de la bugetul de stat, în cadrul catedrei sau al departamentului, menținându-și calitatea de titular în funcția didactică obținută prin concurs. În această perioadă, cadrul didactic are obligațiile personalului de cercetare din învățământul superior.

(6) În limitele prevăzute de prezentul articol, senatul universitar stabilește, diferențiat, norma didactică efectivă, în funcție de profil, specializare, ponderea disciplinelor în pregătirea de specialitate a studenților și de dimensiunea formațiunilor de studiu.

Art. 82. — Personalul didactic auxiliar din învățământul superior desfășoară activități specifice stabilite în fișa individuală a postului. Timpul săptămânal de lucru al acestuia este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii.

Art. 83. — Personalul de cercetare și de proiectare din învățământul superior desfășoară activități specifice, stabilite în fișa individuală a postului de către conducerea catedrei sau a departamentului, cu acordul persoanei în cauză.

Art. 84. — (1) Statele de funcții ale personalului didactic se întocmesc anual.

(2) Funcțiile didactice și numărul posturilor se stabilesc ținând seama de:

- a) planurile de învățământ;
- b) formațiunile de studiu;
- c) normele didactice și de cercetare.

(3) În statul de funcții sunt înscrise, în ordine ierarhică, posturile didactice ocupate sau vacante, specificându-se funcțiile didactice corespunzătoare și numărul săptămânal de ore convenționale repartizate pe ore de curs, seminarii, laboratoare, lucrări practice sau proiecte, practica de specialitate și activități echivalente acestora, la disciplinele din planul de învățământ.

(4) Statele de funcții se întocmesc la catedre sau la departamente, prin consultarea membrilor acestora, ca urmare a precizării sarcinilor didactice de către consiliul facultății. La catedrele sau la departamentele cu discipline la mai multe facultăți sau colegii, statele de funcții se completează pe baza notelor de comandă, avizate de conducerea instituției de învățământ superior.

(5) Formațiunile de studiu și dimensiunile acestora se stabilesc de senatele universitare, la propunerea consiliilor facultăților, în următoarele condiții:

- a) în învățământul universitar: grupa de studii cuprinde în medie 20 de studenți, dar nu mai puțin de 13 și nu mai mult de 25; subgrupa de studii pentru aplicații și lucrări practice cuprinde în medie 10 studenți, dar nu mai puțin de 7 și nu mai mult de 13;
- b) prin excepție de la prevederile stabilite la lit. a), formațiunile de studiu pentru practica pedagogică, învățământul medical clinic, de artă, sportiv, precum și pentru învățământul postuniversitar pot fi mai mici, la propunerea senatelor universitare și cu acordul Ministerului Învățământului. Prevederea de mai sus se poate aplica și la alte domenii, în funcție de specific și de situație;
- c) la disciplinele opționale și facultative, formațiunile de studiu cuprind cel puțin 5 studenți.

(6) Statul de funcții al personalului didactic se avizează de consiliul facultății și se aprobă de senatul universitar.

Art. 85. — Posturile didactice rezervate, vacante ori temporar vacante sunt acoperite cu prioritate de personalul titular ori de personal didactic asociat, prin cumul sau prin plata cu ora, conform prezentei legi.

Secțiunea a 2-a

Condițiile de salarizare a personalului didactic

Art. 86. — Salarizarea personalului didactic și de cercetare din învățământului superior se face în conformitate cu prevederile art. 48 din prezenta lege.

Art. 87. — (1) Salarizarea personalului didactic se stabilește în raport cu:

- a) funcția didactică;
- b) titlul științific;
- c) norma didactică;
- d) calitatea activității didactico-științifice stabilite pe baza procedurii de evaluare anuală;
- e) vechimea recunoscută în învățământ;
- f) predarea disciplinei în mai multe limbi, precum și predarea limbii române în instituțiile de învățământ cu altă limbă de predare;
- g) condițiile specifice în care își desfășoară activitatea.

(2) Cadrul didactic aflat în situațiile prevăzute la art. 81 alin. (4) și (5) este salarizat corespunzător postului deținut ca titular.

(3) Salariul minim în învățământ, calculat pentru o normă didactică, nu va fi mai mic decât coșul minim de consum;

(4) Salarizarea personalului didactic din învățământul de stat se face de la bugetul de stat în mod centralizat.

Art. 88. — Salarizarea personalului de cercetare din instituțiile de învățământ superior se stabilește în raport cu:

- a) funcția de cercetare;
- b) titlul științific;
- c) calitatea activității de cercetare, stabilită pe baza procedurii de evaluare anuală;
- d) vechimea recunoscută în cercetare;
- e) contribuția adusă în procesul de învățământ;

- f) aportul financiar și material rezultat din activitatea - proprie;
- g) condițiile specifice în care își desfășoară activitatea.

Art. 89. — (1) Sporul de salariu prevăzut la art. 87 alin. (1) lit. f) și la art. 88 lit. g) se atribuie personalului didactic și de cercetare care desfășoară activități în condiții de risc, potrivit legii și contractului colectiv de muncă, fără a depăși 30% din salariul de bază și care face parte din acesta.

(2) Drepturile și obligațiile referitoare la protecția muncii, care revin personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, se stabilesc în cadrul contractelor colective de muncă dintre instituțiile de învățământ superior și sindicate sau reprezentanții salariaților din instituție, potrivit legii.

(3) Drepturile salariale provenite din cercetare științifică, proiectare, consultanță, expertiză, invenții și inovații, precum și din cumul sau plata cu ora, se defalcă, în vederea impunerii, pe lunile la care se referă, și se impozitează distinct pentru fiecare activitate, separat de celelalte venituri.

Art. 90. — (1) Personalul didactic din învățământul superior, inclusiv cel prevăzut la art. 81 alin. (4) și (5), beneficiază de tranșele de vechime la salarizare, stabilite de lege, și de două tranșe suplimentare care se acordă la 35 și la peste 40 de ani de activitate în învățământ.

(2) Coeficienții de ierarhizare a salariilor de bază pentru vechimea în învățământ de până la 30 de ani sunt cei prevăzuți de legislația în vigoare.

(3) Pentru fiecare dintre tranșele suplimentare de vechime se acordă o creștere a coeficientului de ierarhizare de 1/20 din coeficientul de ierarhizare corespunzător tranșei anterioare de vechime.

(4) Personalul didactic din învățământul superior beneficiază și de prevederile art. 50 alin. (13).

(5) Personalul didactic și de cercetare din învățământul superior, care are titlul științific de doctor, beneficiază de prevederile art. 50 alin. (10).

(6) Personalul didactic din învățământul superior, inclusiv cel prevăzut la art. 81 alin. (4) și (5), cu performanțe deosebite în pregătirea studenților, în inovare didactică și în cercetare științifică, precum și cu o vechime de peste 15 ani în învățământ, poate beneficia de gradația de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă la 15% din numărul posturilor didactice existente la nivelul instituției de învățământ superior, autorizate sau acreditate, și reprezintă 20% din salariul de bază al persoanei îndreptățite. Gradația de merit se include în salariul de bază.

(7) Proporția de 15% prevăzută la alin. (6) se eșalonează în cote anuale de 5% în primii trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(8) Atribuirea gradației de merit se face prin concurs, care cuprinde următoarele faze:

- a) candidatul întocmește și depune, la conducerea catedrei sau a departamentului, raportul de autoevaluare a activității desfășurate;
- b) raportul de autoevaluare se supune dezbaterii catedrei sau departamentului, care formulează o apreciere sintetică asupra activității candidatului;
- c) conducerea catedrei sau a departamentului înaintează consiliului facultății raportul de autoevaluare și aprecierea sintetică; acesta analizează și transmite senatului universitar lista candidaților recomandați, potrivit numărului de gradații de merit atribuite de către senat facultății respective;
- d) senatul universitar analizează recomandările consiliilor facultăților și hotărăște acordarea gradațiilor de merit;
- e) rectorul emite decizie de acordare a gradației de merit.

(9) Gradația de merit se acordă pe o perioadă de 3 ani. Personalul didactic care a beneficiat de gradația de merit poate participa din nou la concurs.

(10) Personalul didactic, didactic auxiliar, de cercetare și de proiectare din învățământul superior poate beneficia de salariu de merit, conform legii. Numărul salariilor de merit se calculează la totalul posturilor existente în instituția de învățământ superior, potrivit legislației în vigoare.

(11) Un cadru didactic nu poate beneficia simultan de gradație de merit și de salariu de merit.

(12) Art. 50 alin. (11) se aplică în mod corespunzător și personalului din învățământul superior.

Art. 91. — (1) Persoanele alese în funcțiile de conducere din învățământul superior de stat beneficiază de indemnizație lunară de conducere, calculată în procente din salariul de bază al funcției de profesor universitar, cu vechime maximă, după cum urmează:

- a) 10—15% pentru șef de catedră;
- b) 15—20% pentru director de departament;
- c) 10—15% pentru secretarul științific al consiliului - facultății;
- d) 15—20% pentru prodecan;
- e) 20—30% pentru decan;

- f) 20—25% pentru secretarul științific al senatului universitar;
- g) 25—30% pentru prorector;
- h) 35—45% pentru rector.

(2) Stabilirea cuantumului indemnizațiilor între limitele prevăzute la alin. (1) se face în funcție de specificul instituției de învățământ superior, de numărul posturilor didactice și de numărul studenților. Criteriile de diferențiere între instituțiile de învățământ superior, precum și în interiorul acestora se stabilesc de Ministerul Învățământului.

(3) Prin echivalare, pentru funcțiile din Ministerul Învățământului se aplică în mod corespunzător prevederile alin. (1).

Art. 92. — Preparatorii și asistenții universitari beneficiază de primă de instalare o singură dată, la angajarea în învățământ prin concurs, în primii 5 ani de la absolvirea studiilor. Cuantumul acestei prime se stabilește potrivit legii.

Art. 93. — (1) Personalul didactic poate fi salarizat și prin plata cu ora sau prin cumul. Calculul pentru plata cu ora sau prin cumul se face la norma didactică prevăzută la art. 81 alin. (1)—(5) la nivelul postului, cu respectarea drepturilor de vechime a persoanei în cauză, la care se adaugă și sporurile cuvenite. Personalul didactic din învățământul superior beneficiază de prevederile art. 51 alin. (8).

(2) Calculul salariului cuvenit pentru cumul se face, potrivit alin. (1), pe o durată de 10 luni din anul universitar.

(3) Cadrul didactic care efectuează ore din normele vacante trebuie să îndeplinească condițiile minimale cerute de prezentul statut pentru activitatea respectivă.

(4) Personalul didactic din învățământul de stat, precum și cel al instituțiilor de învățământ privat autorizate sau acreditate, poate îndeplini cel mult două norme didactice, cu acordul conducerii unității de învățământ unde este titular cu carnet de muncă.

(5) Condițiile pentru suplinire colegială se stabilesc în Carta universitară.

Art. 94. — (1) Numărul posturilor pentru personalul didactic auxiliar se stabilește de senatul universitar, în funcție de bugetul și specificul instituției, al facultății, al specializării, al departamentului și al catedrei. Nomenclatorul general de funcții didactice auxiliare din învățământul superior, precum și nivelul studiilor cerute pentru aceste funcții se elaborează de Ministerul Învățământului, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(2) Angajarea personalului didactic auxiliar se face prin concurs organizat de catedră, de facultate sau de departament, potrivit legii.

(3) Sarcinile personalului didactic auxiliar sunt stabilite în fișa individuală a postului, aprobată, după caz, de decan, de directorul departamentului sau de șeful catedrei, și este anexă la contractul individual de muncă.

(4) Criteriile de salarizare a personalului didactic auxiliar sunt stabilite de Ministerul Învățământului, cu consultarea sindicatelor recunoscute pe plan național. Senatele universitare pot stabili salarii diferențiate, cu o creștere de până la 30% din salariul de bază prevăzut pentru funcția respectivă, în funcție de specificul activității desfășurate și de calitatea acesteia, cu respectarea contractului colectiv de muncă la nivel de instituție.

TITLUL IV

Drepturile și obligațiile personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control

CAPITOLUL I

Drepturile și obligațiile personalului didactic

Art. 95. — (1) Personalul didactic de la toate nivelurile învățământului are drepturi și obligații care decurg din legislația în vigoare, din prezentul statut, din Carta universitară, precum și din prevederile contractului colectiv de muncă.

(2) Personalul didactic are obligații și răspunderi de natură profesională, materială și morală, care garantează realizarea procesului instructiv-educativ, conform legii.

Art. 96. — Libertatea inițiativei profesionale a personalului didactic se referă, în principal, la:

- a) conceperea activității profesionale și realizarea obiectivelor instructiv-educative ale disciplinelor de învățământ, prin metodologii care respectă principiile psihopedagogice;

- b) utilizarea bazei materiale și a resurselor învățământului în scopul realizării obligațiilor profesionale;
- c) punerea în practică a ideilor novatoare pentru modernizarea procesului de învățământ;
- d) organizarea, cu elevii sau cu studenții, a unor activități extrașcolare cu scop educativ sau de cercetare științifică;
- e) colaborarea cu părinții, prin lectorate, și alte acțiuni colective cu caracter pedagogic;
- f) înființarea în unitățile și în instituțiile de învățământ a unor laboratoare, ateliere, cabinete, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, publicații, conform legii și Cartei universitare;
- g) evaluarea performanțelor la învățatură ale elevilor sau ale studenților în baza unui sistem validat și potrivit conștiinței proprii;
- h) participarea la viața școlară și universitară, în toate compartimentele care vizează organizarea și desfășurarea procesului de învățământ, conform Cartei universitare, deontologiei profesionale și, după caz, contractului colectiv de muncă.

Art. 97. — (1) Cadrele didactice nu pot fi perturbate în timpul desfășurării activității didactice de nici o autoritate școlară sau publică.

(2) Înregistrarea magnetică sau prin procedee echivalente a activității didactice poate fi făcută numai cu acordul celui care o conduce.

(3) Multiplicarea, sub orice formă, a înregistrărilor activității didactice de către elevi, studenți sau de către alte persoane este permisă numai cu acordul cadrului didactic respectiv.

Art. 98. — În spațiile școlare sau universitare, ori în vecinătatea acestora, cadrul didactic este protejat de către autoritățile responsabile cu ordinea publică. Protecția se asigură împotriva persoanei sau grupului de persoane care aduce atingere demnității umane și profesionale a cadrului didactic sau care împiedică exercitarea drepturilor și a obligațiilor sale. Protecția este solicitată de persoana autorizată prin regulamentul școlar, respectiv, prin Carta universitară.

Art. 99. — (1) Personalul didactic este încurajat să participe la viața socială și publică, în beneficiul propriu, în interesul învățământului și al societății.

(2) Personalul didactic are dreptul să facă parte din asociații și organizații sindicale, profesionale și culturale, naționale și internaționale, precum și din organizații politice legal constituite, în conformitate cu prevederile legii.

(3) Personalul didactic poate exprima liber opinii profesionale în spațiul școlar sau universitar și poate întreprinde acțiuni în nume propriu în afara acestui spațiu, dacă acestea nu afectează prestigiul învățământului și demnitatea profesiei de educator.

Art. 100. — Cadrele didactice au obligația morală să-și acorde respect reciproc și sprijin în îndeplinirea obligațiilor profesionale.

Art. 101. — (1) Cadrele didactice titulare, alese în Parlament, numite în Guvern sau îndeplinind funcții de specialitate specifice în aparatul Parlamentului, al Președinției, al Guvernului și în Ministerul Învățământului, precum și cele alese de Parlament în organismele centrale ale statului au drept de rezervare a postului didactic sau a catedrei pe perioada în care îndeplinesc aceste funcții.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și cadrelor didactice titulare care îndeplinesc funcția de prefect, subprefect, președinte și vicepreședinte al consiliului județean, primar, viceprimar, precum și cadrelor didactice trecute în funcții de conducere, de și de control în sistemul de învățământ, de cultură, de tineret și sport. De aceleași drepturi beneficiază și personalul de conducere și de specialitate de la casa corpului didactic, precum și cadrele didactice titulare numite ca personal de conducere sau în funcții de specialitate specifice la comisiile și agențiile din subordinea Președinției, a Parlamentului sau a Guvernului.

(3) Liderii sindicatelor din învățământ au dreptul de rezervare a catedrei sau a postului, conform legii cu privire la sindicate și contractului colectiv de muncă la nivel de ramură.

(4) De prevederile alin. (1) beneficiază și personalul didactic trimis în străinătate cu misiuni de stat, cel care lucrează în organisme internaționale, precum și însoțitorii acestora, dacă sunt cadre didactice titulare.

(5) Personalului didactic titular, solicitat în străinătate pentru predare, cercetare, activitate artistică sau sportivă, pe bază de contract, ca urmare a unor acorduri, convenții guvernamentale, interuniversitare sau între instituții, ori trimis pentru specializare, i se rezervă postul didactic sau catedra, pentru perioada respectivă.

(6) Perioada de rezervare a postului didactic sau a catedrei, în condițiile prezentului articol, se consideră vechime la catedră.

Art. 102. — (1) Personalul didactic titular, care din proprie inițiativă solicită să se specializeze sau să participe la cercetare științifică în țară sau în străinătate, are dreptul la concedii fără plată. Durata totală a acestora nu poate depăși 3 ani într-un interval de 7 ani. Aprobările în aceste situații sunt de competența conducerii instituției de învățământ superior sau, după caz, a direcției de învățământ, dacă se face dovada activității respective.

(2) Personalul didactic titular poate beneficia de concediu fără plată pe timp de un an școlar sau universitar, o dată la 10 ani, cu aprobarea instituției de învățământ superior sau, după caz, a direcției de învățământ, cu rezervarea catedrei pe perioada respectivă.

(3) Personalul didactic, care se află în situația prevăzută la alin. (1), beneficiază de prevederile art. 101 alin. (6).

(6) Personalul didactic aflat în condițiile alin. (2) nu beneficiază de prevederile art. 101 alin. (6), cu excepția celui care a desfășurat activități de învățământ sau în interesul învățământului.

Art. 103. — Cadrele didactice beneficiază de dreptul la concediu astfel:

- a) concediul anual cu plată, în perioada vacanțelor școlare, respectiv universitare, cu o durată de cel puțin 62 de zile, exclusiv duminicile și sărbătorile legale; în cazuri bine justificate, conducerea instituției de învățământ poate întrerupe concediul legal, persoanele în cauză urmând a fi remunerate pentru munca depusă; normele metodologice referitoare la efectuarea concediului legal vor fi elaborate de Ministerul Învățământului împreună cu sindicatele recunoscute pe plan național;
- b) perioadele de efectuare a concediului de odihnă pentru fiecare cadru didactic se stabilesc de către consiliul de administrație sau senatul universității și de sindicatele de la nivelul unităților școlare sau universitare, în funcție de interesul învățământului și al celui în cauză;
- c) 12 luni de concediu plătit, la fiecare 7 ani de predare efectivă la catedră, pentru conferențiarilor și profesorii universitari care finalizează cercetări, tratate, studii cuprinse în programele de cercetare ale instituțiilor de învățământ - superior; eșalonarea efectuării acestui concediu este aprobată de senatul universitar;
- d) 6 luni de concediu plătit, o singură dată, pentru cadrele didactice aflate la catedră, care redactează teza de doctorat sau lucrări în interesul învățământului pe bază de contract de cercetare sau de editare, cu aprobarea senatului universitar, respectiv a consiliului de administrație al direcției de învățământ;
- e) neefectuarea concediului anual dă dreptul la efectuarea concediului restant în vacanțele anului școlar sau universitar următor;
- f) personalul de cercetare și personalul didactic auxiliar din învățământ beneficiază de concediu de odihnă stabilit prin lege, la care se adaugă un supliment de până la 10 zile lucrătoare, în funcție de calitatea activității desfășurate; pentru personalul didactic auxiliar, acesta se efectuează în afara perioadelor de activitate didactică;
- g) personalul didactic aflat în situațiile prevăzute la lit. c) și d) nu poate fi încadrat în activități de cumul sau plata cu ora.

Art. 104. — (1) Cadrele didactice titulare care funcționează în mediul rural și își stabilesc domiciliul în localitatea respectivă pot beneficia, la cerere, de 0,1—1 ha pământ în folosință. Acestora li se asigură locuință de către administrația locală pentru perioada de timp cât lucrează în acea localitate.

(2) Personalul didactic titular, în vârstă de până la 35 de ani, va fi sprijinit, după caz, în construirea locuinței proprietate personală, în localitatea rurală unde este titular, cu acordarea de credite pe termen lung, cu dobândă minimă, în condițiile legii.

(3) Personalului didactic titular din mediul rural, care nu dispune de locuință și căruia nu i se poate oferi locuință corespunzătoare în localitatea unde are postul didactic, i se vor deconta de către administrația locală cheltuielile pe mijloacele de transport în comun, la și de la locul de muncă.

(4) Instituțiile de învățământ superior pot asigura, integral sau parțial, din surse proprii, transportul și cazarea cadrelor didactice care domiciliază în alte localități.

Art. 105. — (1) Personalul din învățământ beneficiază de asistență medicală în cabinete medicale și psihologice școlare sau în policlinici și unități spitalicești stabilite prin protocol încheiat între Ministerul Învățământului și Ministerul Sănătății.

(2) Personalul didactic și didactic auxiliar din învățământ beneficiază de o compensație de la bugetul asigurărilor sociale de 50% din valoarea transportului, a cazării, a mesei și a tratamentului în bazele de odihnă și de tratament ale învățământului și ale sindicatelor, precum și în alte spații contractate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Contractele colective de muncă pot cuprinde compensări din alte surse

referitoare la cheltuielile menționate anterior.

Art. 106. — (1) Personalul didactic are dreptul la întreruperea activității didactice, cu rezervarea postului sau a catedrei, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 3 ani. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau susținătorii legali.

(2) În caz de deces al unui cadru didactic sau didactic auxiliar, cuantumului ajutorului acordat celor îndreptățiți este de cinci salarii ale persoanei decedate, din bugetul asigurărilor sociale.

Art. 107. — (1) Personalul didactic, didactic auxiliar și personalul de cercetare integrat în catedre, trimis de unitatea sau de instituția de învățământ la activități de perfecționare sau la manifestări științifice, beneficiază de drepturile prevăzute de lege pentru personalul aflat în deplasare, precum și de plata taxei de participare, în limita fondurilor bugetare alocate acestor activități și din alte surse, inclusiv din contracte de cercetare științifică sau sponsorizări.

(2) Personalul didactic și personalul de cercetare integrat în catedre beneficiază, în limita fondurilor alocate prin buget sau din fonduri extrabugetare, inclusiv prin contractele de cercetare științifică sau sponsorizări, de acoperirea integrală sau parțială a cheltuielilor de deplasare și de participare la manifestări științifice organizate în străinătate, cu aprobarea consiliului de administrație al direcției de învățământ, respectiv al biroului senatului universitar.

(3) Personalul prevăzut la alin. (1) și (2) va înainta instituției de învățământ, respectiv unității, în termenul prevăzut de regulament sau de Carta universitară, propuneri de valorificare a rezultatelor acțiunii pentru care a primit aprobarea de deplasare.

(4) Personalul didactic beneficiază de reducere cu 50%, pentru 6 călătorii pe an dus-întors, pe mijloacele de trans- port feroviar, pe liniile interne.

(5) Personalul didactic care se deplasează în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) beneficiază de reducere cu 50% pe mijloacele de transport interne.

Art. 108. — (1) Cadrele didactice și copiii acestora în vârstă de până la 14 ani, care însoțesc preșcolari, elevi sau studenți în tabere și excursii, beneficiază de gratuitate privind transportul, cazarea și masa, în condițiile legii.

(2) Copiii personalului didactic sunt scutiți de plata taxelor de înscriere la concursurile de admitere în învățământul superior și beneficiază de gratuitate la cazarea în cămine și internate.

(3) Unitățile și instituțiile de învățământ, precum și organizațiile profesionale și sindicale ale cadrelor didactice beneficiază de gratuitate pentru corespondența oficială și expedierea de materiale științifice și metodice.

CAPITOLUL II

Drepturile și obligațiile personalului de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar

Art. 109. — (1) Directorul este conducătorul unității școlare și o reprezintă în relațiile cu persoanele juridice și fizice, inclusiv cu administrația și comunitatea locală.

(2) Directorul își desfășoară activitatea sub îndrumarea și controlul direcției de învățământ, față de care este subordonat.

(3) Directorul este președintele consiliului profesoral și al consiliului de administrație, în fața cărora prezintă rapoarte trimestriale și anuale.

(4) Deciziile directorului se iau în concordanță cu hotărârile consiliului profesoral și cu cele ale consiliului de administrație, potrivit regulamentelor de funcționare a acestor consilii și Legii învățământului nr. 84/1995.

(5) Contractul managerial, deciziile directorului, precum și rapoartele trimestriale și anuale sunt publice.

(6) Directorul coordonează și răspunde de întreaga activitate de învățământ și, după caz, de activitatea unității subordonate, în fața consiliului profesoral, a consiliului de administrație și a autorităților școlare supraordonate.

(7) Directorul proiectează și coordonează activitatea de dezvoltare a resurselor umane din unitatea școlară respectivă și, după caz, din unitățile subordonate.

(8) Directorul coordonează utilizarea rațională și eficientă a bazei materiale și financiare a unității, asigură dezvoltarea și modernizarea acesteia.

(9) În comunele și orașele mici, cu mai multe unități școlare, directorul uneia dintre acestea poate primi din partea direcției de învățământ atribuții de coordonare a unor activități din cadrul celorlalte școli.

Art. 110. — (1) Directorul adjunct îndeplinește atribuțiile delegate de către director pe perioade determinate sau pe cele stabilite prin regulamentul de organizare și de funcționare a unității respective.

(2) Directorul adjunct își desfășoară activitatea în subordinea directorului și răspunde în fața acestuia, precum și a consiliului profesoral, a consiliului de administrație și a organelor de control, pentru activitatea proprie, conform fișei postului.

Art. 111. — (1) Funcția de inspecție școlară este asigurată de corpul inspectorilor școlari ai direcției de învățământ și de cel al Ministerului Învățământului și vizează:

- a) realizarea inspecției școlare generale, pe obiective, și a inspecției de specialitate;
- b) evaluarea procesului de învățământ, precum și a activităților auxiliare și extrașcolare;
- c) efectuarea analizei de diagnoză și stabilirea prognozei resurselor umane și materiale specifice;
- d) evaluarea activităților de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice;
- e) evaluarea îndeplinirii contractului de management al directorului unității școlare.

(2) Constatările și aprecierile inspecției școlare în unitățile de învățământ se consemnează în documente de inspecție, potrivit regulamentului de organizare și funcționare a inspecției școlare, elaborat de Ministerul Învățământului. Aceste documente se aduc la cunoștință personalului didactic din unitatea respectivă.

(3) Procesele-verbale consemnate de inspectorii școlari în registrele unice de inspecție sunt considerate documente oficiale, cu toate consecințele prevăzute de lege.

(4) Inspecția școlară se finalizează, periodic, cu studii de diagnoză și de prognoză asupra stării învățământului, cu concluzii și propuneri pentru executiv și legislativ.

(5) Inspectorii școlari își desfășoară activitatea pe baza regulamentului de inspecție școlară și a normelor metodologice, potrivit conștiinței profesionale proprii.

(6) Drepturile inspectorilor de la direcțiile de învățământ și din Ministerul Învățământului sunt cele stabilite în titlul IV cap. I din prezenta lege, precum și cele care decurg din regulamentele proprii de organizare și funcționare, conform legii.

TITLUL V Distincții și premii

Art. 112. — (1) Personalul didactic titular cu rezultate excelente în activitatea didactică, educativă și științifică poate primi decorații, ordine, medalii, titluri, precum și premii, potrivit legii.

(2) Ordinele și medaliile care pot fi conferite personalului didactic sunt:

- a) Ordinul Ion Creangă: ordinul se acordă personalului didactic din învățământul primar;
- b) Ordinul Alexe Mateevici: ordinul se acordă personalului didactic din învățământul gimnazial și liceal;
- c) Ordinul Constantin Stere: ordinul se acordă personalului didactic și de cercetare din învățământul universitar;
- d) Medalia Mihail Kogălniceanu: medalia se acordă pentru activitate îndelungată și prodigioasă în învățământ.

(3) Decorarea cu ordinele menționate la alin. (2) va fi însoțită de acordarea unui premiu egal cu suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni. Decorarea cu medalia menționată la alin. (2) va fi însoțită de acordarea unui premiu de 50% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni.

Art. 113. — În afara distincțiilor prevăzute la art. 112, ministrul învățământului este autorizat să acorde personalului didactic și de cercetare din învățământ următoarele distincții și premii:

- a) Adresă de mulțumire publică;
- b) Diploma Bogdan Petriceicu Hașdeu, cu acordarea unui premiu de 25% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni; diploma se acordă personalului didactic din învățământul preuniversitar;
- c) Diploma Ștefan Ciobanu, cu acordarea unui premiu de 25% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni; diploma se acordă personalului didactic și de cercetare din învățământul superior;
- d) Diploma Mircea Eliade, cu acordarea unui premiu de 25% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni; diploma se acordă bibliotecarilor din învățământul superior.
- e) Diploma de excelență se acordă cadrelor didactice pensionate sau pensionabile, cu activitate deosebită în învățământ; diploma este însoțită de un premiu de 20% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni.

Art. 114. — Distincțiile și premiile prevăzute la art. 113 din prezenta lege se acordă în baza unui regulament aprobat de ministrul învățământului.

TITLUL VI

Răspunderea disciplinară și materială a personalului didactic, didactic auxiliar, a personalului de conducere, de îndrumare și de control

Art. 115. — Personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, precum și cel de conducere, de îndrumare și de control din învățământ răspund disciplinar pentru încălcarea îndatoririlor ce le revin potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului instituției.

Art. 116. — Sancțiunile disciplinare, care se pot aplica personalului prevăzut la art. 115, în raport cu gravitatea abaterilor, sunt:

- a) observație scrisă;
- b) avertisment;
- c) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control, cu până la 15%, pe o perioadă de 1—6 luni;
- d) suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare sau pentru obținerea gradelor didactice ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control;
- e) destituirea din funcția de conducere, de îndrumare și de control din învățământ;
- f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Art. 117. — (1) În unitățile învățământului preuniversitar, propunerea de sancționare se face de către director sau de cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor consiliului de administrație ori ai consiliului profesoral. Același drept îl au și organele ierarhic superioare.

(2) Pentru personalul de conducere, de îndrumare și de control din direcțiile de învățământ și din unitățile din subordine, propunerea de sancționare se face de directorul general al direcției de învățământ sau de cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor consiliului de administrație. Același drept îl au și organele ierarhic superioare.

(3) Pentru personalul din Ministerul Învățământului prevăzut la art. 25 lit. b), precum și pentru cel din unitățile direct subordonate, propunerea de sancționare se face, după caz, de către ministrul învățământului, vice-ministru sau șeful ierarhic al persoanei în cauză.

Art. 118. — În instituțiile de învățământ superior, propunerea de sancționare se face de către șeful de catedră, directorul de departament sau de unitatea de cercetare, de proiectare, microproducție, de către decan sau rector, ori de către cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor catedrei, ai departamentului ori ai structurilor de conducere.

Art. 119. — (1) Sancțiunea disciplinară se aplică numai după efectuarea cercetării faptei sesizate în scris, audierea celui în cauză și verificarea susținerilor făcute de acesta, în apărare.

(2) Pentru cercetarea abaterilor săvârșite de personalul didactic prevăzut la art. 115 se constituie comisii formate din 3—5 membri, dintre care unul reprezintă organizația sindicală din care face parte persoana aflată în discuție sau un reprezentant al salariaților, iar ceilalți sunt cadre didactice care au funcția didactică cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea. În comisiile de cercetare a abaterilor personalului didactic din învățământul preuniversitar pot fi incluși și inspecții școlari.

(3) Comisiile de cercetare sunt numite de:

- a) consiliul profesoral al unității respective, pentru învățământul preuniversitar;
- b) consiliul facultății sau consiliul departamentului, pentru sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. a) și b);
- c) senatul universitar, pentru sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. c)—f);
- d) consiliul de administrație al direcției de învățământ, pentru aparatul propriu și pentru conducerile unităților direct subordonate;
- e) ministrul învățământului, pentru funcțiile prevăzute la art. 25 lit. b) și pentru conducerile unităților direct subordonate.

Art. 120. — În cadrul cercetării abaterii prezumate se stabilesc faptele și urmările acestora, împrejurările în care au fost săvârșite, existența sau inexistența vinovăției, precum și orice alte date concludente. Audierea celui cercetat și verificarea apărării acestuia sunt obligatorii. Refuzul celui cercetat de a se prezenta la audiere, deși a fost înștiințat în scris cu minimum 48 de ore înainte, precum și de a da declarații scrise se

constată prin proces-verbal și nu împiedică finalizarea cercetării. Cadrul didactic cercetat are dreptul să cunoască toate actele cercetării și să-și producă probe în apărare.

Art. 121. — Normele privind componența, organizarea și funcționarea, precum și atribuțiile colegiului de disciplină de pe lângă direcția de învățământ, ale colegiului central de disciplină al Ministerului Învățământului, ale colegiului de onoare al instituției de învățământ superior și ale colegiului central de onoare al Ministerului Învățământului se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului învățământului.

Art. 122. — (1) Cercetarea propunerii de sancționare și comunicarea deciziei se fac în termen de cel mult 30 de zile de la data constatării abaterii, consemnată în condica de inspecții sau la registratura generală a unității școlare ori a instituției de învățământ superior, după caz. Persoanei nevinovate i se comunică în scris inexistența faptelor pentru care a fost cercetată.

(2) În învățământul preuniversitar, persoanele sancționate au dreptul de a contesta, în termen de 15 zile de la comunicare, decizia respectivă la colegiul de disciplină de pe lângă direcția de învățământ, pentru sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. a)—c), și la colegiul central de disciplină al Ministerului Învățământului, pentru sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. d)—f).

(3) În învățământul superior, persoanele sancționate au dreptul de a contesta, în termen de 15 zile de la comunicare, decizia respectivă, la colegiul de onoare al instituției, pentru sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. a)—d), și la colegiul central de onoare al Ministerului Învățământului, pentru sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. e)—f).

(4) Hotărârea acestor colegii se comunică persoanei în cauză în termen de 20 de zile de la sesizare.

(5) Dreptul persoanei sancționate de a se adresa instanțelor judecătorești este garantat.

Art. 123. — (1) Sancțiunea se stabilește, pe baza raportului comisiei de cercetare, de către autoritatea prevăzută la art. 119 alin. (3), care a numit această comisie.

(2) În învățământul preuniversitar, sancțiunile prevăzute la art. 116 lit. a)—c) se comunică celui în cauză, printr-o decizie scrisă, de către directorul unității de învățământ, iar cele de la art. 116 lit. d)—f), de către directorul general al direcției de învățământ.

(3) Sancțiunile prevăzute la art. 116, aplicate personalului de conducere, de îndrumare și de control, se comunică acestuia de autoritatea care a făcut numirea în funcție.

(4) În învățământul superior, sancțiunile prevăzute la art. 116 se comunică, în scris, personalului didactic, personalului de cercetare și personalului didactic auxiliar din subordine, de către:

- a) șeful de catedră, pentru sancțiunea de la lit. a);
- b) decan sau director, pentru sancțiunile prevăzute la lit. a)—c);
- c) rector, pentru sancțiunile de la lit. a)—f).

(5) Pentru funcțiile de conducere eligibile din instituțiile de învățământ superior se aplică, fără drept de contestație, prevederile art. 74 alin. (2) și (3).

Art. 124. — În cazul în care cel sancționat nu a mai săvârșit abateri disciplinare în cursul unui an de la aplicarea sancțiunii, îmbunătățindu-și activitatea și comportamentul, autoritatea care a aplicat sancțiunea prevăzută la art. 116 lit. a)—c) poate dispune ridicarea și radierea sancțiunii, făcându-se mențiunea corespunzătoare în statul personal de serviciu al celui în cauză.

Art. 125. — Răspunderea materială a personalului didactic prevăzut la art. 115 se stabilește potrivit legislației muncii. Decizia de imputare, precum și celelalte acte pentru recuperarea pagubelor și a prejudiciilor se fac de către conducerea unității sau a instituției cu personalitate juridică al cărei salariat este cel în cauză, în afară de cazurile când, prin lege, se dispune altfel.

TITLUL VII

Pensionarea personalului didactic

Art. 126. — (1) Personalul didactic beneficiază de pensie pentru munca depusă și limită de vârstă, de pensie pentru pierderea capacității de muncă, de pensie - suplimentară și de alte drepturi de asigurări sociale, în condițiile legii.

(2) Membrii de familie pot beneficia, în condițiile legii, de pensie de urmaș.

Art. 127. — (1) Personalul didactic poate fi pensionat numai la data încheierii anului școlar sau universitar.

(2) Pentru motive temeinice, pensionarea personalului didactic se poate face și în timpul anului școlar sau universitar, cu aprobarea direcției de învățământ, respectiv a senatului universitar.

(3) Personalul didactic poate fi pensionat, la cerere, cu 3 ani înainte de limitele de vârstă prevăzute de legislația în vigoare, dacă are o vechime în învățământ de cel puțin 25 de ani femeile, respectiv 30 de ani bărbații.

(4) Cadrele didactice pensionate pot desfășura activități didactice, salarizate prin cumul sau prin plata cu ora, după împlinirea vârstei de pensionare.

Art. 128. — Personalul didactic din învățământul preuniversitar de stat, cu gradul didactic I sau cu titlul științific de doctor, care dovedește competență profesională deosebită, poate fi menținut ca titular în funcția didactică până la 3 ani peste vârsta de pensionare la cerere, cu avizul consiliului profesoral al unității de învățământ, exprimat în urma votului nominal deschis și cu aprobarea anuală a direcției de învățământ.

Art. 129. — (1) Profesorii universitari și conferențiarilor universitari cu titlul științific de doctor pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani.

(2) La împlinirea vârstei de pensionare, profesorii universitari și conferențiarilor universitari cu titlul științific de doctor, cu excepțiile prevăzute în titlul VIII — Dispoziții tranzitorii și finale, care dovedesc competență profesională deosebită, pot fi menținuți ca titulari în funcția didactică, la cerere, cu acordul consiliului facultății și cu aprobarea anuală a senatului universitar, prin vot nominal deschis, până la împlinirea vârstei de 70 de ani.

Art. 130. — Personalul didactic care a desfășurat activități didactice în condițiile stabilite la art. 128 și 129 beneficiază de o recalculare suplimentară a pensiei, potrivit legii.

TITLUL VIII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 131. — Personalului didactic titular în învățământ i se rezervă postul în perioada în care frecventează, la cursurile de zi, o formă de învățământ postuniversitar.

Art. 132. — Absolvenții instituțiilor de învățământ universitar de lungă durată, titulari în învățământul preuniversitar, care nu au promovat examenul de licență sau echivalentul acestuia, pierd calitatea de titular, dacă nu obțin diploma de licență.

Art. 133. — Personalul didactic de la disciplina „coregrafie“, titular în învățământul preuniversitar, care a dobândit definitivarea în învățământ, poate fi menținut în funcție fără a îndeplini condițiile de studii prevăzute la art. 7 din prezenta lege. Salarizarea acestui personal se face la nivelul studiilor absolvenților de colegiu.

Art. 134. — (1) Datele privind situația profesională a personalului didactic se consemnează într-un stat personal de serviciu. Statul personal de serviciu cuprinde date privind starea civilă, curriculum vitae, evoluția profesională și evaluările periodice. Statul personal de serviciu se actualizează, la solicitarea titularului sau a conducerii instituției ori a unității respective. Accesul la statul personal de serviciu este permis titularului și conducătorului instituției sau al unității de învățământ. În învățământul preuniversitar, statul personal de serviciu poate fi consultat și de personalul de îndrumare și de control al direcției de învățământ și al Ministerului Învățământului.

(2) Statul personal de serviciu se păstrează după cum urmează:

- a) la direcțiile de învățământ, pentru inspectorii școlari; la Ministerul Învățământului, pentru directorul general al direcției de învățământ, pentru directorul general adjunct, precum și pentru personalul didactic de îndrumare și de control din minister;
- b) la direcțiile de învățământ, pentru directorii și directorii adjuncți ai unităților subordonate;
- c) la unitățile de învățământ sau la unitățile de învățământ conexe, pentru personalul didactic și personalul didactic auxiliar din aceste unități;
- d) la instituțiile de învățământ superior, pentru personalul didactic și didactic auxiliar din aceste instituții.

Art. 135. — Personalul didactic angajat pe durată - determinată beneficiază de aceleași drepturi cu personalul didactic titular, corespunzător perioadei lucrate.

Art. 136. — (1) Persoanele angajate în învățământ, provenite din alte sectoare de activitate, care fac dovada că au profesat în specialitatea înscrisă pe diploma de studii și care ocupă un post didactic în această specialitate, beneficiază de vechimea în muncă, ca vechime recunoscută în învățământ, în vederea stabilirii drepturilor salariale.

(2) Cetățenilor Republicii Moldova care au lucrat în străinătate în învățământ sau în cercetare li se echivalează integral vechimea în învățământ. Includerea perioadelor lucrate în străinătate ca vechime în muncă se va face conform legislației muncii în vigoare.

(3) Pentru personalul didactic care a fost salarizat din alte sectoare de activitate, reconstituirea vechimii în învățământ se face pe baza evidențelor instituțiilor de învățământ unde a lucrat efectiv.

Art. 137. — Se recunosc ca vechime în învățământ și perioadele determinate de legislația pensiilor, în care personalul didactic, datorită unor cauze pe care nu le putea înlătura, precum boala, condamnări casate ulterior sau alte situații, a fost împiedicat să desfășoare acele activități care se consideră vechime în învățământ.

Art. 138. — (1) Profesorii universitari și conferențarii universitari fără titlul științific de doctor pot să-și continue activitatea pe posturile pe care le ocupă cel mult 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, cu excepțiile prevăzute la titlul VIII — Dispoziții tranzitorii și finale.

(2) Lectorii universitari/șefii de lucrări fără titlul științific de doctor își păstrează postul pe care îl ocupă timp de 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Dacă în acest interval nu obțin titlul de doctor, pierd calitatea de titular.

Art. 139. — Sunt exceptate de la prevederile art. 55 alin. (2), art. 60 alin. (6), art. 129 și ale art. 138 specializările nominalizate prin ordin al ministrului învățământului, la care nu se organizează doctorat.

Art. 140. — Prin excepție de la prevederile prezentei legi, pentru facultățile autorizate provizoriu, funcțiile de șef de catedră și de prodecan pot fi ocupate, temporar, și de cadre didactice titulare, cu funcția didactică de lector universitar/șef de lucrări, având titlul științific de doctor.

Art. 141. — Bibliotecarii cu un stagiu mai mic de 3 ani în funcție, care nu au absolvit un curs în domeniul biblioteconomiei, pentru menținerea în funcție sunt obligați ca, în următorii 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să participe la un asemenea curs și să promoveze examenele de finalizare după o metodologie stabilită de Ministerul Învățământului.

Art. 142. — În măsura în care prezentul statut nu dispune altfel, personalului didactic i se aplică celelalte dispoziții din legislația muncii.

Art. 143. — (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 septembrie 2002.

(2) Pe aceeași dată, orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.

(3) În termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Ministerul Învățământului va elabora normele metodologice, regulamentele și instrucțiunile ce decurg din aplicarea legii, care, de asemenea, se vor publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă la proiectul Legii privind statutul personalului didactic

Necesitatea adoptării unei astfel de legi este evidentă. În primul rând, majoritatea chestiunilor ce urmează a fi legiferate prin proiectul propus sunt actualmente reglementate printr-o multitudine de acte normative (legi, dar mai ales hotărâri de Guvern, ordine și instrucțiuni ale ministerului de resort). În al doilea rând, apariția instituțiilor private de învățământ, pe lângă beneficiile indiscutabile, a condus la crearea unor confuzii, generate în parte și de faptul că aceste instituții nu sunt subordonate Ministerului învățământului. Astfel, sunt utilizate noțiuni identice, dar care pot avea înțelesuri diferite în cele două sisteme de învățământ paralele. Aici transpare rațiunea principală a proiectului supus examinării: crearea unui sistem unic de reglementări care s-ar aplica în egală măsură tuturor instituțiilor de învățământ.

Scopurile acestui demers legislativ sunt expuse în chiar primele prevederi. Astfel, potrivit art. 2 al proiectului, legea propusă spre adoptare va reglementa:

- a) funcțiile, competențele, responsabilitățile, drepturile și obligațiile specifice personalului didactic și didactic auxiliar, precum și ale celui de conducere, de îndrumare și de control;
- b) condițiile și modalitățile de ocupare a posturilor și funcțiilor didactice, didactice auxiliare, a funcțiilor de conducere, de îndrumare și de control, precum și condițiile și modalitățile de eliberare din aceste posturi și funcții, de încetare a activității și de pensionare a personalului didactic și didactic auxiliar;
- c) sistemul de perfecționare și de evaluare;
- d) criteriile de normare și de salarizare, de acordare a distincțiilor și a premiilor, de aplicare a sancțiunilor.

Aspectele menționate mai sus sunt reglementate în detaliu în două titluri. Titlul II este dedicat învățământului preuniversitar, iar Titlul III - celui universitar.

Este știut că restanțele la plata drepturilor salariale pentru cadrele didactice, mai ales ale celor din mediul rural, a condus în repetate rânduri la riscul blocării procesului de instruire. Pentru a evita asemenea situații pe viitor, precum și în vederea instituirii unui control centralizat eficient asupra gestiunii resurselor financiare bugetare alocate învățământului, se propune ca salarizarea personalului didactic din învățământul de stat să se facă de la bugetul de stat în mod centralizat.

Ca element de noutate menționăm și instituirea de distincții și premii pentru personalul didactic. Potrivit Titlului V, personalul didactic titular cu rezultate excelente în activitatea didactică, educativă și științifică poate fi decorat cu următoarele distincții: ordinele Ion Creangă, Alexe Mateevici și Constantin Stere (pentru personalul didactic din ciclul primar, gimnazial și liceal și cel universitar, corespunzător), medalia Mihail Kogălniceanu - pentru activitate îndelungată și prodigioasă în învățământ, precum și diplomele Bogdan Petriceicu Hașdeu, Ștefan Ciobanu, Mircea Eliade și a diplomei de excelență. Acordarea distincțiilor menționate va fi însoțită de acordarea unor premii bănești.

În fine, menționăm că acordarea unui statut juridic distinct pentru persoanele încadrate în activitatea de educare și instruire va ridica, fără îndoială, prestigiul acestei ocupații.

M. Reșca *St. Săvulescu* *M. Căpăruș* 34
M. Căpăruș *M. Căpăruș*